

XVI. Zákonný Článok z roku 1894,

o dedičnom postupe.

(Sankciu obdržal dňa 24. júna r. 1894. – Vyhlásený v » Országos Törvény – tár « -e dňa 1. júla r. 1894.)

H l a v a p r v á .

Všeobecné ustanovenia.

§. 1.

Dedičný postup zavádza sa po smrti pozostaviteľa alebo po jeho vyhlásení za mŕtveho buďto z úradu, alebo následkom prosby daktorej zainteresovanej stránky.

§. 2.

Z úradu zavádza sa dedičný postup:

1. keď je dedičom, poddedičom alebo na povinnovajú čiasťku oprávneným maloletý alebo keď je na základe §-u 28. z.č. XX. z 1877. pod kurátorstvo postavený, alebo keď je dieťa pod pásom alebo ešte nenarodená osoba;

2. keď je čo dedič alebo poddedič zainteresovaná ešte len ustanovíť sa majúca základina – fundácia – všeobecného záujmu;

3. keď sa dedič, poddedič alebo na povinnovajú čiasťku oprávnený, trebárs i pod kurátorstvo postavený nenie, na neznámom mieste zdržuje;

4. keď sa známy dedič vôbec nenachádza;

5. keď prichádza prípad §-u 4. alebo 69. prítomného zákona.

Zavedenie dedičného postupu z úradu má miesto i vtedy: keď ide o daktorý z prípadov vo vyšných **1-3. punktoch** obsažených trebárs len aj dotyčne jedného spoludediča, spolupoddediča alebo na povinnovatú čiastku opraveného.

Zavedenie dedičného postupu z úradu má byť pomínuté: jestli po pozostaviteľovi majetok neostal.

§. 3.

Dedičný postup má sa zaviesť, keď jeho zavedenie žiada:

1. dedič, na povinnovatú čiastku oprávnený alebo poddedič;

2. vykonávateľ poručenia;

3. taký poručenec, prípadne podporučenec, ktorému je poručená nemovitost' ku pozostalosti prináležajúca, alebo taký veriteľ, ku ktorého prospechu nachádza sa na nemovitosti ku pozostalosti prináležiacej alebo na intabulovanej požiadavke, vo smysle §-u 74. pozemnoknižného nariadenia podmienené exekucionálne – exekučné – záložné právo vtelené (§. 138 z.č. LX. z r. 1881); konečne ten, ku čiemu prospechu sa na základe nároku vlastníckeho vo smysle punktu *a*) a *b*) §-u 237. z.č. LX z r. 1881. na nemovitost' ku pozostalosti prináležiacu právoplatne zátvor nariadil a zaznačil (§. 240. z.č. LX z r. 1881.).

Jestliže ku dedeniu viacerí, trebárs pod rozličnými názvy činia nároky: môže bársktorý z nich žiadať zavedenie dedičného postupu.

§. 4.

Jestliže k pozostalosti nemovitý majetok patrí a behom troch mesiacov počítujúc od smrti pozostaviteľa (od toho času, ako sa stal právoplatným rozsudok o vyhlásení smrti) niekto z pomedzi zainteresovaných ani zavedenie dedičného postupu nežiadal, ani behom tej istej lehoty žiadosť o vydanie dedičného alebo poručnickeho svedectva prednesená nebola: má sa dedičný postup z úradu i vtedy zaviesť, keďby ani jedon prípad z tých neprichádzal, čo sú v **1., 2., 3. a 4. punkte** §. 2. obsažené.

O zavedenie dedičného postupu zavdaná, ale zpätvzatá, ako aj o vydanie dedičného alebo poručnickeho svedectva prednesená, ale zpätvzatá alebo právoplatným

sudcovským riešením odmrštená žiadosť má sa v tomto ohľade tak považovať, ako by ani nebola prednesená bývala.

§. 5.

Následník dediča a poddediča, ďalej ten, na ktorého dedič alebo poddedič dedičstvo svoje alebo dedičnú čiastku alebo nejakú čiastku týchto preniesol, podobne dedič na povinnovateľnú čiastku oprávneného a poručenca alebo iným spôsobom učinенý právny následník môžu vykonávať tie samé práva behom dedičného postupu, ktoré práva sa týču dediča, poddediča, na povinnovateľnú čiastku oprávneného a poručenca; ale len natoľko, nakoľko svoje dedičné právo pravidelne dokážu, prenesenie ale verejnou listinou, uhodnovernenou súkromnou listinou, alebo behom pozostalostného pojednávania učinенým a do zápisnice vneseným osvedčením presvedčia.

H l a v a d r u h á .

Kruh pôsobnosti a príslušnosť.

§. 6.

Dedičný postup spadá výlučne do pôsobnosti kr. okresných súdov.

Sirotská vrchnosť, kr. verejný notár a obecnie predstavenstvo pokračujú v dedičných záležitostiach v medzách zákonom určených.

§. 7.

Dedičný postup zavádzať prináleží tomu kr. okresnému súdu, na ktorého priestore pozostaviteľ posledne riadne bydlisko mal.

Jestliže pozostaviteľ striedave na priestore viacerých kr. okresných súdov sídlil: zpomedi týchto tomu náleží dedičný postup zaviesť, na priestore ktorého pozostaviteľ zomrel.

Jestliže pozostaviteľ na priestore krajiny riadne nebydlel: zakročí ten okresný súd, na ktorého priestore pozostaviteľ zomrel; a jestliže v cudzozemsku zomrel, tak ten okresný súd, na priestore ktorého sa majetok pozostalostný nachádza.

Jestliže pozostaviteľ na viacej miestach krajiny riadne bydlíštia mal a na takom mieste zomrel, ktoré von z priestoru dľa bydlísk príslušných okresných súdov leží, alebo jestli pozostaviteľ v cudzozemsku zomretý v krajine riadne bydlíšte nemal a pozostalosť jeho na priestore viacerých okresných súdov leží: zmedzi okresných súdov dľa bydlísk alebo miesta majetku príslušných pokračuje ten sťa pozostalostný súd, ku ktorému poťahom na pozostalostné pokračovanie nejaké zadanie alebo požiadanie skôr prišlo.

V páde tom, že sa všetci zainteresovaní pred nariadením pozostalostného pojednávania (§. 50.) dohodli, jestliže pozostaviteľ striedave na priestore viacerých okresných súdov býval, povinný je zmedzi týchto okresných súdov príslušný súd tomu druhému súdu, v páde predbehnutia ale okresný súd na tomto základe pokračujúci tomu okresnému súdu prepustiť celé pokračovanie, ktorý predbehnutý bol.

Keď by sa príslušnosť súdu na základe vyšných okolností určiť nemohla: označí minister pravosúdia patričný pozostalostný súd.

§. 8.

Pokračovanie vedľa §. 7. patričného okresného súdu rozprestiera sa na všetok movitý i nemovitý majetok uhorského občana na priestore krajiny jestvujúci.

Vedľa §. 7. príslušný okresný súd pokračuje ohľadom nemovitej pozostalosti cudzozemského pozostaviteľa na priestore krajiny sa nachádzajúcej, nie ináč – jestliže medzinárodná smluva ináč nenakladá, ani iného na základe vzájomnosti spočívajúceho zvyku niet, - aj ohľadom movitej pozostalosti cudzozemského pozostaviteľa v krajine sa nachádzajúcej.

Okresný súd vedľa §. 7. príslušný pokračuje aj ohľadom movitej pozostalosti uhorského občana von z priestoru krajiny sa nachádzajúcej vtedy: jestliže je vo smysle medzinárodnej smluvy, alebo na základe vzájomnosti spočívajúceho zvyku pojednávania v cudzozemsku zanechanej movitej pozostalosti do pôsobnosti domácich súdov priznané.

H l a v a t r e t i a .

Horevzatie smrtného pádu a poriadky predbežného poistenia.

§. 9.

Obecní zkušateľ mrtvol a dľa stávajúcich pravidiel zkušanie mrtvol vybavujúce iné medzítka oznámi po prevedenom prezkúmaní mrtvoly predstavenstvu obecnému každý na priestore obce prihodivší sa smrtný pád a keď to zkusí, že je pozostalosť z akejkoľvek príčiny znebezpečená, oznámenie svoje so slovom » súrne « označí.

§. 10.

Notár obecní, okresný, v mestách k tomu určené medzítka povinné je v takom prípade, ktorý zkušateľ mrtvol za súrne označil, alebo strany ktorého zakročenie on sám z inej príčiny za súrne pokladá, po obdržanom oznámení na skutku do príchytu smrtného pádu ísť a podľa potreby na zabezpečenie pozostalosti poriadky porobiť.

Jestliže sa na príchytu odumretého nikto nenalezá, komu by sa pozostalý majetok s uspokojením sveriť mohol: oprávnené je zmienené úradné medzítka nebezpečenstvu vystavený movitý majetok ešte pred pohrabom, alebo bezprostredne po pohrabe po horevzatie smrtného pádu pod zátvor vziať.

Pre zabezpečenie pozostalosti potrebné poriadky majú sa učiniť v prítomnosti domácich alebo dvoch svedkov.

§. 11.

Smrtný pád má sa v každom prípade hore vziať ešte i vtedy, keď neprichodí pád punkta 1., 2., 3. a 4. §-u 2-ho.

Úradné medzítka v §. 10. označené úradne bere hore smrtný pád bez vyčkania súdobného nariadenia.

V páde vyhlásenia smrtného pádu alebo v páde ustálenia smrtného skutku sudcovským rozsudkom má sa horevzatie smrtného pádu na základe nariadenia pozostalostného súdu stať.

§. 12.

Horevzatie smrtného pádu deje sa vedľa vzorca nariadením ustanoveného.

K horevzatiu smrtného pádu prislúcha vyzkúmanie tých okolností, ktoré sa poťahujú na čas nastúpenia dedenia, na jakovosť pozostalosti a na určenie približnej jej ceny, ďalej na určenie mien a veku dedičov a najbližších pokrevných, ich bydlísk, nahodilých duševných neduhov a patričného pozostalostného súdu a sirotskej vrchnosti. Tá okolnosť, či ku pozostalosti nemovitý majetok prináleží alebo nie, má sa pri horevzatí smrtného pádu osobitne poznamenať.

Tieto okolnosti majú sa určiť popri vypočutí rodiny pozostaviteľovej, domácich a iných s pomerami obznámených osôb a popri upotrebení úradných dát obecniemu predstavenstvu na porúdzi súcích alebo zaopatriť sa mohúcich.

Smrtný pád má sa hore vziať v prítomnosti v mieste bývajúcich zainteresovaných a keď by takí neboli prítomní, pred dvoma svedkama najďalej pod tromi dňami rátając od obdržania oznámenia prezkúmateľa mŕtvol, a opatrený má byť podpisom alebo ručným znakom zainteresovaných, poťážne svedkov. Odopretie predpisu alebo položenia ručného znaku má sa na hárku o smrtnom páde pripomenúť.

§. 13.

Jestliže pozostaviteľ poručenstvo zanechal, toto má sa prevziať a ku popisu smrtného pádu pripojiť a síce, ak je zapečatené neotvoreno.

Jestliže poručenstvo vydat' odoprú, alebo jestliže sa ono u daktorej vrchnosti alebo verejného notára uložené nachádza: toto sa v zápise smrtného pádu poznamenať má.

V páde ústneho poručenstva majú sa do zápisu vniest' mená svedkov poručníckych, ich občiansky stav a miesto prebývania.

§. 14.

Jestliže sa na mieste smrti pozostaviteľovej ani pozostalá manželka, ani samosprávny potomok, ani žiadon iný blízky pokrevný alebo s opatrovaním majetku poverený taký služobník nenachádza, pod ktorých rukou alebo dozorom by sa pozostalostný majetok ponechať mohol, vtedy smrtný pád zapisujúci úradník aj dotiaľ, kým súd zakročí (§. 22.), oddá pozostalosť jednej spoľahlivej osobe, a síce jestliže je zainteresovaná osoba maloletá alebo pod kurátorstvo postavená má ju riadne pod opaterou obecného sirotského otca postaviť. V tomto samom prípade má sa znebezpečená čiastka pozostalosti, obzvlášte na zaokrytie neodkladných výdavkov nepotrebné hotové peniaze, úpisy, cenné papiere, šperky a drahocenné veci, na pozostalosť poľahujúce sa listiny a na určenie podstaty pozostalosti slúžiace iné písomnosti pod zátvor vziať a na bydlíšti pozostaviteľa, alebo na inom príhodnom mieste, vedľa okolnosti na obecnom dome, zapečatené alebo zamknuté opatrovať a zachrániť.

Nakoľko by sa zakročenie pozostalostného súdu bez nebezpečenstva vyčkať nemohlo, postará sa medzítka smrtný zápis konajúce aj o strženie nezachovateľných movitostí, berúc do ohľadu žiadost' zainteresovaných, a jestli je aj maloletá alebo pod kurátorstvo postavená osoba zainteresovaná, v porozumení s prítomným zákonným zástupcom, v neprítomnosti takého ale s obecním sirotským otcom.

§. 15.

Nebezpečenstvu prekrytia, zatajenia alebo odcudzenia vystavené predmety pozostalostného majetku, na pozostalosť poľahujúce sa listiny a na určenie podstaty pozostalosti slúžiace iné písomnosti, ačkoľvek by sa na mieste odumretia pozostaviteľa taká osoba aj nalezala, pod ktorej opaterou by sa pozostalostné majetky vedľa §. 14. ináč ponechať mohly, predsa majú byť spôsobom v tomto odseku určeným v nasledujúcich prípadoch pod zátvor vzaté:

1. keď sa medzi dedičmi taká maloletá, alebo na základe §. 28. z.č. XX. z roku 1877. pod kurátorstvo postavená taká osoba nachádza, ktorá zákonného zástupcu nemá, alebo hoc i má, ale pre jeho neprítomnosť o zavarovanie záujmov svojho zastúpenca pečovať nemôže;

2. keď sa daktorý dedič vedľa vedomia smrtný zápis konajúceho úradníka na neznámom mieste vzdialený zdržuje alebo v cudzozemsku nachádza, alebo jestli sa medzi dedičmi taký pomätený, hluchonemý alebo duševne obmedzený nalezá, ktorý síce nenie pod kurátorstvo postavený, ktorý sa ale na základe punktov *a)* alebo *b)* §. 28. z.č. XX. z roku 1877, pod kurátorstvo vhodným byť zdá;

3. keď sa medzi dedičmi taký pomätený nachádza, ktorému je na základe §. 258. z.č. XX. z r. 1877. dočasný kurátor ustanovený, tento však pre svoju neprítomnosť o zavarovanie záujmov svojho zástupcu pečovať nemôže;

4. keď dakto zmedzi tých, ktorých dedičné alebo poddedičné právo je pravdepodobné, alebo dakto zmedzi tých, čo sú na povinnosť čiastku oprávnení alebo práve ten požaduje zabezpečujúce poriadky, pod ktorého zpravou alebo opaterou sa pozostalosť nachádza.

V týchto prípadoch, jestli sú tí, v ktorých záujme sa zabezpečenie potrebným byť zdá, iba ohľadom jednej čiastky pozostalosti sťa dedičia zainteresovaní, môžu sa zabezpečujúce poriadky vedľa okolností na zodpovednú čiastku majetkových predmetov pozostalosti obmedziť.

§. 16.

Keď ku pozostalosti také majetkové predmety prináležia, ktoré sa na mieste odumretia pozostaviteľa nenachádzajú: na koľko prípad §. 14. alebo 15. panuje, povinný je úradník na zapisovanie smrtných pádov v tej druhej obci povolaný, - na požiadanie smrtný zápis konajúceho úradníka, prípadne, jestli je odumretie dosvedčené, alebo všeobecne známé, aj bez požiadania, - poriadkom uvedených §-ov zodpovedné zabezpečujúce poriadky učiniť, v ktorej obci sa majetkové predmety pozostalosti nachádzajú.

Pokračujúci úradník povinný je o tomto dľa miesta pokračovania príslušnému okresnému súdu bez meškania zpravu podať.

§. 17.

O odumretí pravotára alebo kr. verejného notára povinný je smrtný pád zapisujúci úradník patričnú pravotársku, poľažne verejnonotársku komoru, o odumretí takej osoby ale, ktorá úradné peniaze, verejnú pokladnicu, alebo inú peňažnú základinu alebo úrad s opatrovaním verejných listín spojený spravovala, sirotským otcom alebo kurátorom bola, bez všetkého odkladu tú vrchnosť upovedomiť, ktorá je povolaná dozorstvo vykonávať, a že sa toto stalo, povinný je to v zápisnom hárku naznačiť.

Jestliže pozostaviteľ taký rád alebo vyznačenie mal, ktorého odznaky sa v smysle stávajúcich pravidiel nazpak prinávratiť majú, poľažne ohľadom ktorých sa následkom smrtného pádu osobitné oznámenie učiniť má: musí sa toto v zápisnom hárku poznačiť.

§. 18.

Keď maloletý dedič ostal, povinný je úradník smrtný pád zapisujúci spýtať sa pri živote snáď trvajúcej matere, či pozostalostný majetok sama spravovať žiada a odpoveď jej zaznačí do zápisného hárku.

Keď rodičov niet, vyzvie sa o tých, ktorí sú vedľa zákona povolaní sirotsky alebo kurátorský úrad viesť, pokrevných ale a prípadne i maloletú osobu vypočuje ohľadom toho, že koho odporúčajú za sirotského otca alebo kurátora zpomedzi k tomu povolaných alebo vôbec, prípadne koho odporúčajú za kurátora pre narodeniatko pod pásom, pre narodiť sa majúceho poručenského poddediča alebo pododkazníka, alebo pre vzdialeného dediča, poddediča, na povinnovatú čiastku oprávneného alebo odkazníka?. V tejto veci učené ich osvedčenie, ako aj odporúčanie obecného sirotského otca v tejto veci učené, ďalej to, či navrhnuté sirotské otcovstvo alebo kurátorstvo prijmu alebo nie, zaznačí do zápisného hárku, konečne zaopatrí rodný list maloletému dedičovi a tej k zápisnému hárku pripojí.

§. 19.

Správca matriky povinný je na požiadanie úradníka na zapisovanie smrtného pádu oprávneného rodný list maloletému úradne a bezplatne vydať.

§. 20.

Úradník smrtný pád zapisujúci povinný je zápisný hárok za osem dní rátając od obdržania oznámenia zkušateľa mŕtvol, v páde vyhlásenia smrtného pádu alebo vyriešenia odumretia sudcovským rozsudkom od obdržania nariadenia pozostalostného súdu – tomu okresnému súdu zaslať, pod ktorý tá obec prináleží.

Jestliže je maloletá a aj pod kuratelou postavená osoba zainteresovaná: má sa jedon druhý pár smrtného zápisu pod tým istým výš uradeným časom odoslať sirotskej vrchnosti (§. 71.).

Prevzaté poručenstvo má sa pripojiť ku exempláru pre okresný súd určenému.

Zanedbanie vyšných povinností má sa s prípadu na prípad trestať poriadkovou peňažitou pokutou až po 20 korún siahať mohúcou. Túto poriadkovú pokutu vymeria ten okresný súd, pod ktorý obec patrí, a proti tomuto riešeniu môže posúdený iba predostretie použiť. Proti riešeniu okresného súdu následkom toho predostretia vynesnému nemožno sa odvolať. Táto vymeraná poriadková peňažitá pokuta má sa za 15 dní složiť, oprotivne sa administratívnu cestou vymôže.

§. 21.

Súčasne so zaslaním zápisu smrtného pádu má sa okresnému súdu oznámenie urobiť o poriadkoch pre zabezpečenie pozostalosti učiných a obzvlášť o postavení pozostalosti pod zátvor.

V prípade postavenia zátvoru musia sa hotové okresnému súdu zaslať sa majúce peniaze, ďalej úpisy, cenné papiere a drahocenné veci, buďto v popisnom hárku o smrtnom páde alebo v osobitnom sozname skrz oboch pri postavení zátvoru prítomných svedkov podpísanom, vypočítať.

§. 22.

Okresný súd, ktorému sa smrtný zápis a prípadne §. 16. zodpovedná osobitná zpráva doposlala, prezkúma tento smrtný zápis, zakročí v záležitosti jeho snád potrebného doplnenia, potvrdí poriadky na zabezpečenie učiné, tieto doplní, alebo nariadi, doposlané peniaze a cennosti do ochrany vezme, jestli je následkom smrtného pádu osobitný poriadok alebo upovedomenie potrebné, postará sa o učinenie tohože, k nemu doposlané poručenie vyhlási, prípadne vyslyšanie svedkov ústneho poručenia vybaví a o tom znejúcu zápisnicu vyhlási a po tomto všetkom, nakoľko by k pozostalostnému pokračovaniu nebol príslušný, preloží všetky písma a doposlané mu hotové peniaze a cennosti príslušnému okresnému súdu.

Proti tým výrokom a poriadkom toho kr. okresného súdu, ktorý písma k príslušnému okresnému súdu preložil, čo pred učiným preložením vyniesol a učinil, nielo žiadneho odvolania. Napravenie udaných sa krívd možno žiadať pred súdom ku pozostalostnému pokračovaniu povolaným.

§. 23.

V tých prípadoch, ktoré pod punkty 1-4. §. 2. zahrnúť nemožno, v ktorých ale dľa dát zápisu smrtného pádu alebo dľa úradného inou cestou zaopatreného uvedomenia ku pozostalosti nemovitý majetok patrí: okresný súd ku pozostalostnému pokračovaniu povolaný otvorenú drží v §. 4. určenú trojmesačnú lehotu, a po vypršaní týchto troch mesiacov postará sa v páde potreby o úradné zavedenie pozostalostného pokračovania.

Súdy, administratívne vrchnosti, kr. verejní notári a obecné predstavenstvá povinné sú o každom na vedomosť im došlom prípade, kde ku pozostalosti pozostaviteľa nemovitost príslúcha a dľa ich známosti pozostalostné pokračovanie ani po ubehnutí vyšnej lehoty zavedené nenie, upovedomiť ten okresný súd, na ktorého priestore tá nemovitost leží.

H l a v a š t v r t á .

Vyhlásenie poručenia.

§. 24.

Každé poručenie má sa skrze súd po smrti pozostaviteľa, spoločné poručenie ale po smrti jedného poručiteľa vyhlásiť, ešte aj vtedy, keď nejde o prípad 1-4. punktu §. 2.

Jestliže pozostaviteľ viacej poručení zanechal, musia sa všetky vyhlásiť.

§. 25.

Kto poručenie pozostaviteľa opatruje, povinný je takové naskutku, akonáhle sa o smrti pozostaviteľa doznal, buďto úradníkovi k zápisu smrtného pádu oprávnenému odovzdať, alebo dľa vlastného výberu tomu kr. okresnému súdu, ktorý je ku pozostalostnému pokračovaniu povolaný alebo najbližšiemu okresnému súdu predostrieť. Kto pri ústnom behom troch mesiacov pred smrťou pozostaviteľovou učenom poručení ako svedok spoluúčinkoval, povinný je to, že pozostaviteľ ústné poručenie učinil, buďto úradníkovi k zápisu smrtného pádu povolanému alebo kr. okresnému súdu k pozostalostnému pokračovaniu príslušnému, alebo najbližšiemu okresnému súdu oznámiť.

Po nariadení pozostalostného pojednávania (§. 50) možno poručenie aj kr. verejnému notárovi pojednávaním poverenému odovzdať.

Kráľovský verejný notár povinný je poručenie uňho sa nachádzajúce alebo jemu odovzdané okresnému súdu svojho sídla predostrieť.

Vrchnosti – sem nepočítajúc kr. okresné súdy - povinné sú u nich uložené poručenie tomu kr. okresnému súdu, ktorý je k pozostalostnému pojednávaniu povolaný, alebo najbližšiemu okresnému súdu ku vyhláseniu doposlať.

§. 26.

Poručenstvo riadne ten kr. okresný súd vyhlási, ktorému sa poručenstvo v spojitosti so smrtným zápisom predostrelo, alebo ktorému sa vedľa §. 25. bezprostredne predložilo alebo doposlalo.

Kráľovský okresný súd, ním horevzaté alebo u neho uložené poručenstvo sám vyhlási.

§. 27.

Jestliže pozostalostnému súdu prijde na známosť, že sa poručenstvo u daktorej vrchnosti uložené nachádza: úradne zakročí o jeho doposlanie; jestli sa ale o tom dozvie, že niekto poručenstvo pozostaviteľovo v svojej opatere drží: upraví patričného k predloženiu poručenstva.

Proti takému, kto u neho nachádzajúce sa poručenstvo vzdor tejto úprave nepredloží, môžu zainteresovaní svoje nároky na riadnej zákonitej ceste v platnosť uviesť.

Nakoľko má v takomto prípade miesto trestné zakročenie, to sa má posúdiť vedľa trestných zákonov.

§. 28.

O lehote k vyhláseniu poručenstva vytkutej majú byť upovedomení známi zainteresovaní, jestliže v sídle súdu bývajú alebo sa zdržujú, alebo tam sídliaceho zástupcu majú. Jestli sú zainteresovaní nie prítomní, vyhlásenie stane sa pred dvoma svedkama. Poručenstvo skrz kr. verejného notára napísané, uňho složené alebo jemu odovzdaté a ním predostreté má sa naskutku v prítomnosti verejného notára vyhlásiť.

Sudca naznačí čas vyhlásenia na samé poručenstvo a to podpisom svojím potvrdí.

§. 29.

O vyhlásení poručenstva napíše sa zápisnica, ktorá okrem pripomenutia vyhlásenia v sebe obsahovať musí:

- a.)* udanie počtu naleznutých poručenstiev a jejich dátumu;
- b.)* udanie mena osoby alebo vrchnosti, ktorá poručenstvo predostrela;

c.) prednesenie toho, či listinu tú otvorenú alebo zapečatenú predostreli;

d.) jestliže súd pri otváraní pečate porušenú nalezne, alebo jestli je listina sama podozrivá pripomenutie tohto.

Túto zápisnicu podpíšu tak prítomní jako aj sudca.

Skrz kr. verejného notára alebo skrze kr. okresný súd napísané verejné poručenie a u kr. verejného notára uložené poručenie má sa ku zápisnici o vyhlásení napísanej v odpise úradne uhodnovernenom pripojiť. Pôvodina ostane pre zachránenie medzi písmami okresného súdu, potažne má sa prinavrátiť verejnému notárovi (§. 85 z. č. XXXV. z r. 1874.).

V každom inom prípade má sa ku zápisnici pripojiť pôvodina poručenia.

§. 30.

Jestliže pozostaviteľ ústné poručenie zanechal: tak pozostalostný súd vyslyší svedkov toho ústného poručenia bez sprisahania a takto napísanú zápisnicu vyhlási. Jestliže tí svedkovia na priestore iného súdu bývajú alebo sa zdržujú: stane sa ich vyslyšanie cestou požiadania.

Jestliže svedkovia ústného poručenia na priestore toho kr. okresného súdu bývajú alebo sa zdržujú, ktorému sa smrtný popis predostrel, alebo kde sa v §. 25. spomenuté oznámenie učinilo, ich vyslyšanie a vyhlásenie o tom napísanej zápisnici vykoná tento okresný súd ešte i vtedy, keď by ku pozostalostnému pokračovaniu povolaný nebol.

§. 31.

Ku výsluchu svedkov ústného poručenia majú sa predvolať známi zainteresovaní; jestliže v sídle súdu bývajú alebo sa tam zdržujú alebo tam bývajúceho zástupcu majú. Tí zainteresovaní, ktorí krom sídla súdu v krajine na známom mieste bývajú alebo sa zdržujú, upovedomia sa o lehote vyslyšania svedkov v liste odporúčanom. Výsluch svedkov má sa previesť i vtedy, jestliže sa zainteresovaní neustanovia, alebo keď sa im pre nich vystavené predvolanie alebo upovedomenie doručiť nemohlo.

§. 32.

Keď sa o ústnom poručenstve predostre poznačenie skrz svedkov vyhotovené a podpísané: má sa vylúšenie poručenstvených svedkov pomínúť a vyhlásiť to poznačenie popri zachovávaní pravidiel ohľadom vyhlásenia písobitého poručenstva platných.

§. 33.

Pozostalostný súd môže behom dedičného postupu vypočúť svedkov ústneho poručenstva, keď to dakto zpomedzi zainteresovaných žiada.

V takomto páde majú sa ohľadom vylúšania svedkov a platnosti prevedeného vylúchu upotrebiť tie pravidlá občianskeho pravotného postupovania, ktoré sa na predbežné dokazovanie poťahujú.

§. 34.

Súd – keď nenie spolu pozostalostným súdom – odošle pozostalostnému súdu tak zápisnicu o vyhlásení poručenstva napísanú a jej prílohy ako aj zápisnicu obsahujúcu výpovede svedkov ústneho poručenstva.

Pozostalostný súd upovedomí o vyhlásení poručenstva v tomto súčasťnené osoby – sem počítujú aj odkazníkov – jestli je ich bydlíšle známo alebo ľahko k vyzvedeniu. Jestli je ale vedľa zápisu smrtného pádu alebo vedľa obsahu poručenstva maloletá alebo v poručníctve stojaca alebo vzdialená osoba, dieťa pod pásom, alebo ešte nenarodivší sa poddedič alebo pododkazník zainteresovaný: odošle úradný odpis poručenstva sirotskej vrchnosti (§. 71.).

Jestliže je exekútor poručenstva vymenovaný: má sa ten o tomto s takou úpravou upovedomiť, aby sa pod záverečnou lehotou osvedčil či to poverenie prijme lebo nie. Jestliže je súčasťnená ešte len založiť sa majúca základina, a exekútora poručenstva niet: určí súd pre zastupovanie tej základiny poručníka pokým sa oprávnený zastupiteľ prihlási.

Pôvodné poručenstvo k zápisnici výhlasnej pripojené zachráni sa pri pozostalostnom súde a ku pozostalostným písmam pripojí sa jeho úradne uhodnoverený odpis.

H l a v a p i a t a .

Popis pozostalosti.

§. 35.

Popis pozostalosti má sa v prípadoch punktu 1., 2., 3. a 4. §. 2. úradne previesť; - v iných prípadoch učiní sa popis na základe výroku pozostalostného súdu.

§. 36.

Popis pozostalosti má sa nariadiť, keď tože nariadenia žiada:

- a.)* osoba, ktorá je vo smysle §. 3. oprávnená zavedenie dedičného postupu žiadať;
- b.)* taký odkazník alebo pododkazník, ktorý je síce nie oprávnený zavedenie dedičného postupu žiadať, ktorý ale svoj odkaz poručenstvom zákonným požiadavkám zodpovedajúcim alebo dedičnou smluvou presvedčí;
- c.)* taký veriteľ pozostaviteľa, ktorý svoju požiadavku presvedčí listinou, alebo knižným uhodnoverným výťahom vyhotoveným z takej kupeckej knižky, ktorá sa tu v krajine pravidelne viedla.

Na žiadosť takého veriteľa, ktorý požiadavku svoju s takým hodnoverným knižným výťahom presvedčí, ktorý je vyhotovený z kupeckej knižky v cudzozemsku vedenej, má sa popis pozostalosti len vtedy nariadiť, jestliže v patričnom cudzozemskom štáte pri poriadkoch ku zabezpečeniu veriteľa slúžiacich kupecké knižky na priestore uhorského štátu vedené za rovné považované sú s kupeckými knižkami doma vedenými.

Nariadenie popisu pozostalosti nemá miesta na žiadosť toho veriteľa alebo odkazníka, ktorého požiadavka alebo odkaz je náležite zabezpečený, alebo keď ho dedič zabezpečí.

Útraty popisu povinný je ten odkazník alebo veriteľ vopred poskytnúť, ktorý popis žiada, a ich vynahradenie z pozostalosti len vtedy a natolko môže požadovať, keď a nakoľko tento popis spojený je s usporiadaním útrat i tak potrebného popisu. V tomto ohľade rieši pozostalostný súd.

Jestliže odkaz pripadol osobe maloletej alebo na základe §. 28. z.č. XX. z r. 1877. pod poručníctvo postavenej, alebo pod poručníctvo postaviť za vhodnú sa ukazujúcej na rozume pomätenej, hluchonemej, slaboumnej alebo vzdialenej: má sa popis nariadiť, keď to sirotská vrchnosť pre zabezpečenie odkazu za potrebné uzná a skrz toho popisu súd pozostalostný požiada. Tento popis sa však prenechať má, jestliže dedičia preukážu, že ten odkaz spôsobom zo strany sirotskej vrchnosti prijatým zabezpečili.

Na požiadanie sirotskej vrchnosti má sa popis nariadiť i vtedy, keď je čo dedič, poddedič alebo na povinnovateľnú časť oprávnená taká osoba zainteresovaná, ktorá sa na základe punktu *a.)* alebo *b.)* §. 28. z.č. XX. z r. 1877. za vhodnú zdá byť, aby pod poručníctvo postavená bola, alebo ktorá sa v cudzozemsku na známom mieste vzdialená zdržuje ale pod poručníctvo postavená není.

§. 37.

Popis prevedie obecní alebo okresný notár, v mestách k tomu ustanovený úradník.

Pozostalostný súd môže nariadiť, aby doplnenie popisu alebo dodatočný popis vykonal kr. verejný notár, ako aj popis väčších pozostalostí v sídle verejného notára. V poslednom páde má sa o tomto bez odkladu upovedomiť úradník ten, ktorý je ináč ku popisu príslušný.

Okrem priestoru súdu pozostalostného prevádza popis, dodatočný popis a upravenie popisu vedľa okolností obecní notár, súdobný exekútor alebo kr. verejný notár.

§. 38.

V prípade punktu 1., 2., 3. a 4. §. 2. povinný je obecní notár, okresný notár, v mestách k tomu ustanovený úradník, začať popis – jestliže pozostalostný súd iného s tým nepoveril – rátajúc od zakončenia prác okolo zápisu smrtného pádu, - súdobný exekútor a kr. verejný notár ale od doručenia súdobného poverenia behom ôsmich dní, a s najväčšou rýchlosťou završiť.

§. 39.

O čase započatia popisu majú sa upovedomiť známi dedičia, poddedičia, na povinnovateľnú časť oprávnení, a tí odkazníci, ktorí sú oprávnení zavedenie dedičného postupu žiadať, ktorí sa na mieste popisu alebo tak blízko nachádzajú, že sa ich upovedomenie bez meškania stať môže, ďalej snád ustanovený poručník pozostalosti, taktiež exekútor poručenia, jestliže popis prevádzajúce medzítka o jeho vymenovaní vedomosť má.

V prípade punktu 1., 2., 3. a 4. §. 2. má sa popis previesť za prostredníctvom zákonného zástupcu, vymenovaného sirotského otca alebo poručníka a v nedostatku takého obecného sirotského otca.

Z pomedzi tých odkazníkov a veriteľov, ktorí sú nie oprávnení zavedenie dedičného postupu žiadať, má byť iba ten upovedomený, na čiu žiadosť popis nariadený bol.

Hocktorý zainteresovaný má právo, - keď aj upovedomený nebol – pri popise aj bez osobitného pozvania prítomným byť. Pri popise môžu byť prítomní aj pokrevní zainteresovaných maloletých alebo pod poručníctvom postavených osôb.

§. 40.

Do popisu vnesený má byť cestou úradne prevedeného vyšetrenia každý majetkový predmet, ktorý sa pri smrti pozostaviteľovej v jeho države nachádzal.

Z popisu vynechaný má byť taký majetkový predmet, ktorý sa síce v države pozostaviteľa nalezol, ale krom všetkej pochybnosti vlastnosť iného tvorí. V každom inom páde má byť popísaný aj taký majetkový predmet, ktorý sa cudzou vlastnosťou byť tvrdí, s tým poznamenaním, kto takový a na akom základe nárokuje?.

Do popisu vzatý má byť aj taký majetkový predmet, ktorý sa pozostaviteľa týče, ale v rukách iného sa nachádza a spolu podotknutá má byť aj tá príčina: prečo sa patričný predmet v moci inej osoby nalezá.

§. 41.

Movité veci majú sa náležite opísať a odceňovať.

Cenné papiere majú sa popri označení ich podstatných známkov vedľa toho cenného behu do popisu vnieť, ktorý v deň odumretia pozostaviteľa mali.

Požiadavky majú sa do popisu vziať so všetkými po deň umretia pozostaviteľa vypočítanými závislými patričnosťami v úplnej cene, - s prípadným pripomenutím tých prekážok, ktoré ich vymoženiu v ceste stoja.

§. 42.

Odcenenie nemovitostí, taktiež väčšiu cenu majúcich movitostí, - nakoľko daktorá zainteresovaná stránka žiada – deje sa skrz jedného alebo viac znalcov, iných movitostí skrz jedného znalca.

Jestliže zainteresovaní nežiadajú ocenenie, tak sa cena vedľa ustanovení prvého odstavca §. 148. z. č. LX. z r. 1881. má určiť.

Odceňovateľov vymenúva popisujúce medzítka, jestliže súd pozostalostný sám už nevymenoval odceňovateľov. V prípadoch odcenení, ktoré sa v sídle súdu previesť majú, má byť riadne vymenovaný daktorý z pomedzi odceňovateľov pri tom súde stále upotrebovaných. Ku popisu musia byť pozvaní dvaja z domácich alebo susedia, alebo v nedostatku takýchto iné súce dve osoby za svedkov.

§. 43.

Do popisu majú byť vnesené všetky známe pozostaviteľa obťažujúce dlhy v obnose v deň umretia stávajúcom a po deň smrti vypočítanými náležitosťami; ďalej obnos pohravných útrat, konečne ten obnos, ktorý z horevzatých požiadavôk pod názvom nevyožiteľnosti odpadne.

Jestliže skutočnosť a jestvovanie daktorého popísaného dlhu niektorý z pomedzi zainteresovaných do pochybnosti vezme: tak sa toto pri patričnej položke osobitne pripomenúť má.

§. 44.

Pozostalostný súd postará sa cestou požiadania o popis a zabezpečenie takých majetkov, ktoré sa krom priestoru jeho pôsobnosti nachádzať môžu.

Jestliže sa behom postupu pozostalostného potreba doplnenia popisu alebo dodatočného popisu vyskytne: prevedie toto pojednávajúci verejný notár, nakoľko sa na mieste pojednávania stať má, alebo nakoľko sa ono na základe dát skrz stránky prednesených bez miestneho popisu vykonať môže, v oprotivnom páde obráti sa tým cieľom ku patričnému obecnému alebo mestskému medzítku na priestore pozostalostného súdu, pri takom postupe ale, ktorý má prevedený byť krem priestoru pozostalostného súdu požiadava bezprostredne príslušný kr. okresný súd.

§. 45.

Ku popisu majú sa pripojiť hodnoverné výťahy pozemnoknižné na nemovitosti sa poťahujúce, ďalej pravidlám poplatkovým zodpovedajúce daňové svedectvá a prípadne tie listiny, ktorými sa presvedčí, že do popisu vzaté majetkové predmety skutočne ku pozostalosti prináležia.

Pozemnoknižná vrchnosť povinná je na ústné alebo písobité oslovenie popisujúceho medzítka pozemné knižky nemovitý majetok pozostaviteľov predstavujúce vo výťažných hodnoverných odpisoch súrne vyhotoviť a také, nie ináč aj dáta na pozemnoknižné vnesené požiadavky a práva pozostaviteľove poťahujúce sa bez biľaga vydatť.

§. 46.

Ustanovivší sa zainteresovaní, nie ináč aj prítomní pokrevní zainteresovaných maloletých alebo pod poručníctvom stojacich osôb (posledný odstavec §. 39.) môžu žiadať, aby jejich na popis vzťahujúce sa prednesenia a poznámky na krátce do popisu vnesené boly. Keď zainteresovaní do pochybnosti vezmú pozostalostnú jakosť daktorej majetkovej veci alebo skutočnosť a jestvovanie daktorého dlhu: po uvedení sem sa vzťahujúceho ohradenia ďalšie osvedčenia a protiosvedčenia nemôžu do popisu byť vnesené.

§. 47.

Popis podpíše sa skrz popisujúce medzítka, svedkov, prípadne znalcov, ako aj skrz zainteresované stránky a snád' ustanovivších sa pokrevných.

Ten kto popis podpíše, s týmto samo v sebe neuzná, žeby do popisu vzaté majetkové predmety ku pozostalosti prináležaly, alebo žeby ku pozostalosti iné majetkové predmety nepatrily, ako ani to, žeby do popisu vzaté dlhy jestvovaly.

§. 48.

Po zakončenom popise má sa úradne účinený popis spolu s jeho prílohami tomu okresnému súdu doposlať, ku ktorému tá obec prislúcha, a odtiaľto má sa prípadne ku tomu okresnému súdu preložiť, ktorý je ku dedičnému postupu príslušný.

Popis z nariadenia pozostalostného súdu účinený má sa spolu s jeho prílohami predostreť pozostalostnému súdu.

Kráľovský verejný notár – jestli je okrem popisu aj vedeným pozostalostného pojednávania poverený – predloží popis a jeho prílohy len po zakončenom pojednávaní.

Jestliže je maloletá alebo pod poručníctvom stojaca osoba ako dedič, poddedič, alebo na povinnovatú čiastku oprávnená zainteresovaná: popisujúce medzítka, v páde popisu na požiadanie účineného ale pozostalostný súd odošle druhý pár popisu, patrične jeho úradne uhodnoverný odpis sirotskej vrchnosti (§. 71.).

V prípade zameškania pri popise a jeho predostretí dokázaného má sa obecné a mestské medzítka vedľa pravidiel §. 20. potrestať. Ohľadom zanedbaní súdobného exekútora a kr. verejného notára majú sa upotrebiť disciplinárne pravidlá.

§. 49.

V prípade punktu 1., 2., 3. a 4. §. 2. majú sa popisom zároveň doposlať aj tie peniaze, ktoré sú na neodkladné v usrozučení s obecným sirotským otcom ustálené výdavky nie potrebné (§. 17. a 102. z. č. XX. z r. 1877.), ďalej úpisy, cenné papiere, šperky a drahocenné veci.

Jestliže sa iba taký maloletý dedič nachádza, ktorý pod otcovskou mocou alebo pod tútorstvom matky stojí, pomíne sa doposlanie takých šperkov a drahocenných vecí, ktoré sa pod opaterou otca, patrične matky nachádzajú.

H l a v a š i e s t a .

P o j e d n á v a n i e p o z o s t a l o s t i .

§. 50.

Pozostalostný súd nariadi v prípadoch §§. 2. a 3. po doplnení náhodných nedostatkov popisu alebo po vycelení tohože alebo súčasne s nariadením týchto a patrične, keď sa popis skrz pojednávajúceho verejného notára previesť nariadi, teda pod jedným i pojednávanie pozostalosti.

Pri tejto príležitosti, nakoľko sa maloletá, pod poručníctvom stojaca alebo pod podružníctvo postaviť sa majúca osoba, dieťa pod pásom, alebo ešte len narodiť sa majúca osoba zainteresovanou byť zdá, súd požiada sirotskú vrchnosť (§. 71.), aby sa o jejich pravidelné zastúpenie postarala a názvy ako aj bydliská zástupcov verejnému a pojednávaním poverenému notárovi sdelila.

Nakoľko by behom pojednávania pozostalosti potreba ustanovenia sirotského otca alebo poručníka nastala, požiadať má o to sirotskú vrchnosť sám pojednávajúci verejný notár (§. 71.).

§. 51.

S prevedením pozostalostného pojednávania má sa poveriť kr. verejný notár. Keď sa na priestore súdu viacej verejných notárov nachádza, povinný je tento pečovať o to, žeby takýchto poverení v rovnakom pomere účastní boli.

§. 52.

Pojednávanie má sa dľa okolností vybaviť v sídle verejného notára, v sídle príslušného okresného súdu alebo na mieste samom, patrične v sídle okresného notárstva alebo v daktorej ku okresnému notárstvu prislúchajúcej alebo susednej obci.

Jestli však ku pozostalosti taká nemovitosť patrí, ktorej vlastné právo nenie k prospechu pozostaviteľa preznačené a také okolnosti jestvujú, na základe ktorých vlastné právo pozostaviteľa ako skutočného majiteľa, pri pomoci na mieste zaopatriť sa mohúcich dát, dľa nariadenia XXIX. z. č. z r. 1892. zaznačiť môže, alebo keď je následkom iných okolností potrebné zaopatrenie takých dát na mieste činu, ktoré na pojednávanie pozostalosti vplyv majú, má sa pojednávanie na každý pád na mieste (v sídle okresného notárstva alebo v daktorej k okresnému notárstvu prislúchajúcej obci) vybaviť.

V páde omeškaného pokračovania povereného verejného notára, majú sa upotrebiť ustanoveniam §. 34. z.č. VII z r. 1886. s tou odchýlkou, že v páde odňatia poverenia, nakoľko v mieste iného verejného notára niet, má sa ku pojednávaniu pozostalostnému jedon člen súdu vyslať. Podobným spôsobom môže sa poverenie odňať i vtedy, keď povrchné pokračovanie verejného notára druhé doplnenie pojednávania potrebným učiní.

§. 53.

Lehotu na pojednávanie pozostalosti vytkne kr. verejný notár, ku ktorej sa majú pozvať dedičia, poddedičia, na povinnosť čiasťku oprávnení, vdova pozostaviteľova alebo pozostalý manžel, exekútor poručenia, ako aj tí odkazníci, prípadne pododkazníci, ku ktorých prospechu je daktorá k pozostalosti prislúchajúca nemovitosť odkázaná. Ostatní odkazníci, ako aj vo smysle 3. punktu §. 3. k žiadaniu zavedenia dedičného postupu oprávnený veriteľ a nárok na vlasťnosť majúci – jesťli je ich sídlo známe – majú sa síce o lehote k pojednávaniu pozostalosti vytknutej upovedomiť, ale s tým doložením, že neustanovenie sa beh pozostalostného postupu nezahatí, a nároky svoje oproti dedičovi aj v páde neustanovenia sa uskutočniť môžu.

Jesťli je sťa dedič, na povinnosť čiasťku oprávnený, poddedič, odkazník alebo pododkazník, maloletá pod poručníctvom stojaca, pod poručníctvo postaviť sa majúca alebo ešte narodiť sa majúca osoba, alebo dieťa pod pásom zainteresovaná: má sa o lehote pozostalostného pojednávania upovedomiť i sirotská vrchnosť (§. 71.), jesťli je ale daktorá už jesťvujúca alebo skrz pozostaviteľa ustanovená základina súčasťnená, tak aj tá vrchnosť, ktorá je povolána nad touže základinou dozor viesť.

Keď pozostaviteľ popri zanechaní takého poručenia zomrel, v ktorom o celej svojej pozostalosti poriadok činí: majú sa zákonití na povinnosť čiasťku neoprávnení dedičia iba vtedy pozvať, keď je zrejmé, že poručenie alebo dedičná smluva nenie opatrená zákonitými požiadavkami alebo jesťli zákonití dedičia držia v majetku dedičstvo, alebo jesťli svoje dedičné nároky súdu alebo s pojednáváním poverenému verejnému notárovi oznámili.

Ten, kto celú svoju dedovizeň alebo celý dedičný podiel na iného preniesol, má sa ku pozostalostnému pojednávaniu iba vtedy predvolať, keď toto prenesenie nenie do verejnej listiny alebo uhodnovernenej súkromnej listiny zahrnuté.

Medzítým k pozostalostnému pojednávaniu môže sa bársťktorá zainteresovaná stránka ustanoviť i vtedy, keď pozvaná, alebo o lehote pojednávania upovedomená nebola.

§. 54.

Vzdialený dedič alebo dedičia, jesťli je miesto ich zdržovania sa neznáme, majú cestou vyzvania skrz kr. verejného notára vydat' sa majúceho ku trojmesačnej lehote s tým poznamenaním povolať, že v tom páde, keď sa ku pojednávaniu, ktorého lehota len na čas po vypršanej lehote vyzvania vytknutá byť môže, osobne alebo skrz plnomocníka neustanovia: zadrží pojednávanie s poručníkom pre nich skrz sirotskú vrchnosť vymenovaným, a že i v páde odkázania na pravosťnú cestu, nakoľko sa o svoje zastúpenie nepostarajú, zastupovaní budú skrz poručníka sirotskou vrchnosťou vymenovaného. Kráľovský verejný notár požiadá súčasťne s vypustením vyzvania

popri doposlaní jedného páru tohože, sirotskú vrchnosť (§. 71.) k tomu, aby pre zastupovanie vzdialeného poručníka ustanovila.

Toto vyzvanie má sa vyvesiť pri súde, cieľom pravidelného vyhlásenia má sa doposlať predstavenstvám tých domácich obcí, kde pozostaviteľ posledné riadne bydlisko mal a kde pozostalostný majetok leží, a jestli popisná cena pozostalostného vzdialenému dedičovi prináležiaceho majetku 1000 korún prevyšuje: má sa uverejniť jedon raz aj v úradných novinách. Lehota vyzvania započne sa v deň po vyvesení, v páde uverejnenia v novinách ale v deň po uverejnení nasledujúci.

Tieto pravidlá majú sa zachovávať i vtedy, keď je miesto zdržovania sa dediča v cudzozemsku meškajúceho síce známe, ale pozývajúci výrok cestou cudzozemskej vrchnosti doručiť sa nemohol, alebo doklad o učinenom doručení do dňa pojednávania nedošiel. V tomto páde má sa jedon pár vyzvania dedičovi na jeho známe bydlisko v cudzozemsku po pošte odporučeno odoslať.

§. 55.

Pojednávanie deje sa ústne a do jeho kruhu spádajúce výkony sú riadne nasledujúce:

1. popri spoluúčinkovaní zainteresovaných ustáli sa popis, ale nakoľko by potrebné bolo, vykoná sa jeho doplnenie a vycelenie, a hlavné obnosy aktívneho a pasívneho stavu pozostalostného majetku majú sa i v zápisnici predniesť. V nedostatku vyrovnania do zápisnice treba vnieť na krátce i poznámky stránok na popis sa poťahujúce;

2. treba vyzkúmať a určiť, zdáľiž ako dedičia, poddedičia, alebo na povinnatú čiastku oprávnení, ktorí majú dedičné nároky a pod akým názvom; - prípadne treba zaopatriť tie listiny, ktoré sú zo stanoviska ospravedlnenia dedičného práva potrebné. V tých pádoch, keď iba potomci pozostaviteľa, jeho predkovia, bratia a sestry, alebo potomci týchto a manželka dedia, dostatočný je – keď strany tohto žiadnej pochybnosti niet – smrtný zápis: keď sa tento smrtný zápis na priestore pôsobenia prítomného zákona a v tej obci učinil, kde pozostaviteľ posledné riadne bydlisko mal. V iných pádoch musí sa rodinné spojenie matrikulárnym výťahom alebo inou úplne hodnovernou listinou presvedčiť a dokázať;

3. jestliže prichodí pád dedenia na základe poručenstva a právo daktorého dediča závisí od podmienky: má sa vysvetliť, zdáľiž podmienka už nastúpila? a prípadne má sa na čisto priviesť ten právny pomer, ktorý behom zavisnutia podmienky trvať bude;

4. keď len pri príležitosti pojednávania vysvitne, že záujem daktorej maloletej alebo pod poručením stojacej osoby v protive stojí so záujmom jeho rodičov, sirotského otca, alebo poručníka, a sirotská vrchnosť preňho osobitného poručníka neustanovila: pojednávanie vedúci – v predpokladaní pozatýmneho odobrenia so strany sirotskej vrchnosti – ustanoví pre maloletého poručníka záležitosti buďto v osobe obecného sirotského otca, buďto iného súceho človeka. Toto isté pravidlo má byť upotrebené i vtedy, keď záujmy viacerých takých maloletých alebo pod poručením stojacich medzi sebou do protivy prídu, ktorých zákonným zástupcom je jedna a tá istá osoba;

5. keď sa dedičné právo škriepnym stane, nech sa pojednávanie vedúci pokúsi o sprostredkovanie porovnania, a keď sa to podarí, alebo keď právo dedičné predmet sporu netvorí – má sa určenie dedičného práva a nakoľko je viac dedičov, dedičný podiel dediacich spoločníkov alebo dedičná čiastka v zápisnici vykázat'. Do zápisnice má sa vnieť ďalej aj to dohodnutie, zdá-liž dediaci spoločníci v majetkovej spoločnosti majú ostať, alebo či medzi nimi diel zavedený byť má? a že akým spôsobom má sa stať vyplatenie dedičných tiarch a zabezpečenie prípadného práva vynáhrady v tomto ohľade súhrnne zodpovedných dediacich spoločníkov jedného oproti druhému;

6. nakoľko dediaci spoločníci žiadajú rozdelenie pozostalosti, má sa medzi nimi porovnanie pokúsiť, a keď sa to podarí, má sa uzavreté porovnanie do zápisnice vnieť. V tomto ohľade majú sa dediaci spoločníci vedľa okolností na ustanovenia §. 59. upozorniť a porovnanie má sa aj popri upotrebení týchto ustanovení pokúsiť. Keď je zo stanoviska prevedenia dielu rozkúskovanie jednotlivých nemovitostí potrebné: má sa nákras rozkúskovania zodpovedne pravidlám pozemnoknižným vyhotoviť a ku zápisnici pripojiť;

7. jestli sa medzi zainteresovanými porovnanie nestane: má sa toto pri ustálení sporných otázok tiež do zápisnice vnieť a pojednávanie treba i na to rozprestieť: ako poriadky majú byť porobené ohľadom spravovania pozostalostného majetku, vymožená nahodilých požiadaviek, zaplata pozostalostných tiarch, zpeňazenia takých majetkových predmetov, ako aj zabezpečenia pozostalostného majetku, ktorý bez veľkého naštrbenia ceny alebo bez útrat s cenou v pomere nestojacou zachované byť nemôžu alebo pre zaplata pozostalostných tiarch odpredať sa majú. V záležitosti tejto učinené ustálenia, a v nedostatku ustálenia proti stojace žiadosti a návrhy majú sa do zápisnice vnieť.

Vodič pojednávania povinný je tak ohľadom práva dedenia, ako aj ohľadom dielu o porovnanie, jestli sa nádej na dobrý výsledok ukazuje, opätovne pokúsiť sa.

§. 56.

Tie matričné výtahy, ktoré sú na dokázanie rodinných sväzkov potrebné, povinný je pojednávať vedúci verejný notár od správcov matrik na priestore pôsobnosti prítomného zákona uriadených úradne zadovážiť, jestli zainteresovaná stránka behom pojednávania ku zaopatreniu potrebné dáta – miesto a rok narodenia, umretia alebo sobášu udá.

§. 57.

Keď sa pravde podobným byť zdá, že sa krem známych dedičov ešte aj jedon alebo viac neznámych dediacich spoločníkov nachádza: majú sa títo cestou vyzvania skrz kráľovského verejného notára vydat' sa majúceho na novšú lehotu najmenej na 30, a najviac na 60 dní vytknúť sa majúcu s tým pozvať, že keď sa neustanovia, nároky ich dedičné behom pozostalostného pojednávania do ohľadu vzaté nebudú. Ohľadom uverejnenia tohto vyzvania majú sa ustanovenia §. 54. zodpovedne upotrebiť.

Tí čo dedičné nároky pozdvihnú, ale základ práva dedenia tvoriacu rodinnú spojku, alebo ich právo dedenia dokazujúce poručenstvo behom pojednávania pozostalostného nedokážu, ani také dáta neposkytnú, na základe ktorých by sa tieto doklady úradne zaopatriť mohly: majú sa behom dedičného postupu tak považovať, ako ktorí žiadnych dedičných nárokov nemajú. Jestli však nezakladnosť pozdvihnutého nároku nenie patrná, pozostalostný súd môže najmenej 30, a najviac 60 dňovú lehotu určiť k pozatým nemu predostretiu dôkazov, a v páde predostretia takových nariadi doplňujúce pojednávanie pozostalosti.

§. 58.

Nakoľko dedičia zotrvať chcú v majetníckej spoločnosti, môžu si podmienky takej cestou porovnanja ustáliť a upraviť.

Diel môžu žiadať všetci tí, ktorým dedičné právo vedľa smluvy, poručenstva alebo zákona náleží.

§. 59.

Jednomyselnou dopravou dedičných spoločníkov a nakoľko sa medzi nimi maloletý alebo pod poručníctvom stojaci nachádza, popri odobrení sirotskej vrchnosti môže sa diel aj takým spôsobom stať:

a.) žeby jednotlivé majetkové predmety v určitých čiastkach aj naďalej spoločným majetkom dedičných spoločníkov ostaly;

b.) žeby pozostalostný súd jednotlivé majetkové predmety na verejnej dražbe predal a utrženú cenu rozdelil, alebo

c.) žeby jednotlivé majetkové predmety do podielu dané boli tomu z pomedzi dedičov, ktorý je ochotný tenže majetkový predmet pri súbežnom ponúkaní medzi dedičnými spoločníkmi zaviesť sa majúcom v najvyššej cene prevziať a ostatní nech sa vyplatia pomernou čiastkou tejže kúpnej ceny, konečne

d.) žeby z tých majetkových predmetov, ktoré dedičia v prírode rozdeliť žiadajú, jednotlivé podiele určili znalci z ich strany zvoliť sa majúci, a diely nech sa v nedostatku iného dohodnutia, ťahaním žrebov vyznačia. V tomto páde usporiada ustálenie dielov skrz znalcov a vyznačenie takových dielov prípadne skrz ťahanie žrebov ten verejný notár, ktorý pojednávajúce pozostalostné vedie. Jestliže medzi dedičmi iba jednotlivé na diel poťahujúce sa otázky, zejména to zdáliš daktorý majetkový predmet ku pozostalosti prináleží, alebo to tvorí predmet škriepky, či jedneho lebo viac dedičných spoločníkov obťahuje taká cena, ktorá by sa im do dielu zarátať mala, a keď áno, koľká: vtedy dediční spoločníci môžu jednomyselným dohodnutím, popri nenaštrbenom pomnutí sporných otázok, uzavreť dielno porovnanie. Tie nenaštrbeno ponechané škriepne otázky majú sa v porovnaní označiť.

§. 60.

Keď sa medzi dedičnými spoločníkmi diel takým spôsobom stane, že manželka pozostaviteľova, alebo z pomedzi dedičných spoločníkov jedon, lebo viacerí i svoj majetok pod diel pustia, alebo na vyrovnanie ceny odovzdajú: musia sa listiny týchto predmetných právnych činov zostavené a predložené na žiadosť zainteresovaných ku zápisnici pozostalostného pojednávania pripojiť, alebo – nakoľko to zainteresovaní žiadajú – musia sa sem smerujúce dohodnutia do osobytnej zápisnice vnieť, ktorú pojednávajúce vedúci verejný notár napísať a riadnym podpisom opatritť má.

Pozostalostný súd požíada súčasne pri preložení oddávajúceho výroku pozemnoknižnú vrchnosť a pozemkové vnesenie, ktoré sa na základe predostretej listiny alebo túže nahradzujúcej osobytnej zápisnici stať má: akže sa len zainteresovaní ináč nedohodli.

§. 61.

Keď sa v páde dedičného postupu na základe §. 4. úradne zavedeného medzi všetkými zainteresovanými jednomyselné dohodnutie strany toho stane, že nemovitosti ku pozostalosti prináležiace komu a v akej čiastke alebo v akom pomere majú patriť a zainteresovaní jednomyselne osvedčia, že rozšírenie postupu na iné ku

pozostalosti prináležiace majetkové predmety nežiadajú, má sa rozšírenie dedičného postupu na ostatné majetkové predmety pominúť.

§. 62.

Ten dedič, ktorý pravidelne pozvaný bol, ale sa nedostavil, jestli jeho právo dedenia a dedičný podiel nenie škriepny, má sa predvolať skrz pojednávajúceho kr. verejného notára popri udaní jemu patriaceho a spoludedičmi priznaného podielu k novej lehote s tým, že jestli sa osobne alebo skrz plnomocníka neustanoví, pojednávanie zadrží sa i v jeho neprítomnosti a dľa výsledku tohože odovzdá sa dedovizeň v nerozdielnom stave alebo vedľa okolností s upotrebením §. 59. v celku alebo čiastočne rozdelená. V tomto páde sa podiel neustanovivšieho sa dediča do sudcovských rúk složiť a nakoľko súdobnému uloženiu nenie súci, má sa skrz opatrovníka, sirotskou vrchnosťou na požiadanie verejného notára vymenovať sa majúceho, spravovať.

Toto predvolanie má sa dedičovi spôsobom tým doručiť, ako je to v pravotnom poriadku strany doručenia prvých výrokov ustanovené, a jestli žeby sa toto doručenie len v spojitosti s ustanovením kurátora záležitosti stať mohlo: majú sa upotrebiť nariadenia §. 54. a 64.

§. 63.

Jestliže dedičné nároky nedostavivšieho sa dediča: dostavivší sa dedičia neuznajú, má sa nedostavivší sa dedič skrz kr. verejného pojednávanie vedúceho notára na jednu novú lehotu s tým predvolať, že v páde nedostavenia sa jeho nároky behom pozostalostného pojednávania do ohľadu vzaté nebudú. Toto pravidlo má sa zodpovedne upotrebiť i vtedy, keď sa odkazník daktorej ku pozostalosti prináležiacej nemovitosti správne predvolaný ku pojednávaniu nedostavil a dedič neuzná právo k odkazu.

V tomto páde však má odovzdanie dedovizne alebo odkazu iba vtedy miesta, jestliže nedostavivší sa dedič alebo odkazník svoje nepriznané nároky dedičné, patrične svoj odkaz za 30 dní od zameškanej lehoty pojednávania rátajúc žalobu neuskutoční a nakoľko sa žaloba pred druhým súdom zdvihnúť má, pozdvihnutie tejže behom 8 dní počítovaných od vypršania tej 30 dňovej záverečnej doby pri pozostalostnom súde nepreukáže.

Tento výrok má sa nedostavivšiemu sa dedičovi alebo odkazníkovi tým spôsobom doručiť, ako je to v pravotnom poriadku strany doručovania prvých výrokov ustanovené, a keď by sa toto doručenie len v spojitosti s ustanovením kurátora záležitosti stať mohlo: majú sa upotrebiť nariadenia §. 54. a 64.

§. 64.

Keď by sa dedič vyzvaním dľa §. 54., 62. a 63. predvolaný nedostavil, má sa pojednávanie popri prostredníctve kurátora pre nedostavivšieho sa dediča skrz sirotskú vrchnosť vymenovaného zdržať.

Nedostavivšieho sa dediča zastupuje vymenovaný kurátor i v páde odkázania ho na pravotnú cestu, nakoľko sa o svoje zastúpenie nepostará.

§. 65.

Keď na povinnovátú čiastku oprávnený ku pozostalostnému pojednávaniu pravidelne predvolaný bol, ale sa nedostavil: nakoľko je jeho právo ku tej povinnovatej čiastke nie škriepne, má sa skrz pojednávajúceho kr. verejného notára na jednu znova vytknúť sa majúcu lehotu s tým predvolať, že v páde jeho nedostavenia sa, zdrží sa pojednávanie s kurátorom záležitosti skrz postupujúceho verejného notára preňho súčasne s vydaním predvolania vymenovaným, a že v tom páde, jestli dedičia žiadať budú pominutie odkázania na pravotnú cestu, pozostalostný súd úradne ustanoví tú povinnovátú čiastku a popri zabezpečení ustanovenej summy vedľa §. 77. pozostalosť dedičom odovzdá.

Pojednávanie môže sa s kurátorom záležitosti zdržať i vtedy, keď sa predvolanie na novšiu lehotu znejúce na povinnovátú čiastku oprávnenému doručiť nemohlo.

Keď je ale právo na povinnovátú čiastku škriepne, má sa oprávnený k prvému pojednávaniu sa nedostavivší skrz pojednávajúceho verejného notára na jednu znova vytknúť sa majúcu lehotu s tým predvolať, že sa nárok jeho v páde neustanovenia sa do ohľadu nevezme. Toto predvolanie na novšiu lehotu znejúce má sa na povinnovátú čiastku oprávnenému tým spôsobom doručiť, ako to strany doručovania prvých výrokov pravotný poriadok ustanovuje. Keď by doručenie iba v spojitosti s ustanovením kurátora záležitosti stať mohlo: má sa pre zastupovanie predvolať sa nemohúceho oprávneného na požiadanie pojednávajúceho verejného notára skrz sirotskú vrchnosť kurátor ustanoviť a tento má sa na jednu novú lehotu predvolať.

Ustanovený kurátor zastupuje na povinnovátú čiastku oprávneného v páde odkázania na pravotnú cestu aj behom pravoty tak dlho, dokiaľ sa ten o svoje zastúpenie nepostará.

§. 66.

Keď daktorý zpomedzi dostavivších sa zainteresovaných osvedčením vo verejnej listine alebo v uhodnovernenej súkromnej listine obsaženým dokáže, že predvolaný, ale nedostavivší sa dedič, poddedič, odkazník, pododkazník, na povinnovatú čiastku oprávnený alebo vdova pozostaviteľova vyplatená je, alebo nároku svojho sa zriekla: takýto oprávnený dedič nebere sa viac behom pojednávania do ohľadu.

Jestliže predostretá listina vyšším požiadavkám nezodpovie: má sa nedostavivší sa zainteresovaný na jednu novú lehotu s tým predvolať, že v páde novšieho nedostavenia sa obsah predostretej listiny za skutočný považovaný bude.

Tieto isté pravidlá majú sa zodpovedne upotrebiť aj na to zadanie alebo písomné osvedčenie, ktoré skrz zainteresovaných k pozostalostnému súdu alebo k postupujúcemu verejnému notárovi upravené bolo, a v ktorom svoje zrieknutie sa, vyplatenie – vypokojenie – alebo to sdeľujú, že pri pojednávaní účasť brať nechcú, ale čo na nich z pozostalosti pripadne, to prijmu. V poslednejšom páde považuje sa ten, čo takéto osvedčenie učiní za takého ako čo by sa k pokonávke medzi ostatnými zainteresovanými uzavretej pripojil.

§. 67.

Keď sa nemovitosť k pozostalosti prináležajúca v pozemnej knihe čo vlastnosť pozostaviteľa zaznačená nenachádza: nech sa pojednávajúci kr. verejný notár poušiluje vyprostredkovať, aby pozemnoknižný vlastník o prejení nemovitosti na pozostaviteľa k pozemnoknižnému zaznačeniu súcu listinu vystavil, alebo aby takúto k pozemnoknižnému zaznačeniu súcu listinu nahradzujúce dohodnutie a osvedčenie do osobytej skrz pojednávajúceho verejného notára napísať sa majúcej zápisnici vnesené a pravidelným podpisom alebo rukoznakom pozemnoknižného vlastníka opatrené bolo.

Pozostalostný súd požiada riadne súčasne s predložením odovzdávajúceho výroku pozemkovú vrchnosť, aby sa na základe týchto listín alebo tej osobytej zápisnice vlastné právo na tú, k pozostalosti prináležiacu nemovitosť, popri vykázaní krom pozemnoknižného vlastníckeho práva pozostaviteľovho, na meno dediča alebo odkazníka vtelilo. Na žiadosť zainteresovaných povinný je však pojednávajúci kr. verejný notár pozemkoknihovú vrchnosť požiadať o to, aby vlastné právo k tejše nemovitosti na pozostaviteľa vtelené bolo. Do vybavenia tohto požiadania musí sa zakončenie pozostalostného pojednávania pretrhnúť; vnímajúc, jestli zainteresovaní žiadajú, aby sa v pojednávaní pokračovalo a ostatní pozostalostný majetok čiastočne odovzdal (punkt *a.*) §. 76.).

§. 68.

Ak žeby sa nepodarilo takú listinu zaopatriť, alebo túže nahradzujúcu osobytnú zápisnicu v smysle predošlého §. napísať, nakoľko také okolnosti jestvujú, popri

ktorých by sa vlastnícke právo pozostaviteľa ako skutočného majiteľa na základe sem spadajúcich ustanovení – nariadení - z. č. XXIX. z r. 1892. na meno jeho zaznačiť mohlo: povinný je vodič pozostalostného pojednávania vo smysle uvedeného zákona a v tomto ohľade platných pravidiel pokračovať.

Po právoplatnom zakončení zavedeného osobitného postupu má sa pokračovať v pojednávaní pozostalosti, a zainteresovaní majú právo aj dotiaľ v smysle punktu *a.*) §. 76. čiastočné odovzdanie žiadať.

§. 69.

Jestliže nemovitosť ku pozostalosti prináležajúca ale na pozostaviteľa vlastným právom ešte nezaznačená ako dedičstvo alebo odkaz pripadla pozostaviteľovi: musí sa pojednávanie takto ešte nepojednanej jednej alebo viacerých súvislých pozostalostí úradne zaviesť. Nakoľko by ku postupu na súvislú pozostalosť sa poťahujúcemu iný súd bol príslušný: má sa ten príslušný súd o to požiadať, ktorý je povinný tú súvislú pozostalosť z úradu pojednávať.

Zakončenie pojednávania pozostalosti má sa zastaviť až po zakončenie pojednávania súvislej pozostalosti. Toto sporiadanie nedotýka sa práva o žiadanie čiastočného odovzdania (punkt *a.*) §. 76.).

V páde že sa medzi zainteresovanými pred nariadením pojednávania súvislej predchádzajúcej pozostalosti (§. 50.) dohodnutie stalo, má sa pojednávanie pozostalostných záležitostí ku príslušnosti rozličných súdov prináležajúcich u jedného z príslušných súdov spojiť.

§. 70.

Jestliže sa v pozemnej knihe čo vlasnosť pozostaviteľa taká nemovitosť nachádza, ktorá pozostaviteľovi nepatrí, lež inej, tretej osobe, alebo ktorú tretia osoba sťa skutočný majiteľ nárokuje: nech sa vodič pozostalostného pojednávania usiluje ta účinkovať, aby dedičia behom pojednávania popri spoluúčinkovaní tej osoby, ktorej tá nemovitosť patrí, k pozemnoknižnému zaznačeniu súcu listinu vystavili. Takúto listinu nahradzujúce dohodnutia a osvedčenia majú sa na žiadosť zainteresovaných v smysle §. 67. do osobytej zápisnice vnieť (§. 94.).

Keď by sa otázka – v páde potreby s odobrením sirotskej vrchnosti – na tomto základe usporiadať nemohla a skutočný majetok preukázaný je: tak pozostalostný súd odkáže tú nárokujúcu tretiu osobu, žeby pod záverečnou dobou 30 dní rátajúc od doručenia výroku sem sa vzťahujúceho buďto žiadala u pozemkovej vrchnosti sťa skutočný majiteľ, aby vlastné právo k teže nemovitosti vo smysle z. č. XXIX. z r. 1892. na meno jej zaznačené bolo, alebo žeby žalobu pozdvihla oproti dedičom skrz vlastného práva teže nemovitosti, a behom 8 dní od vypršania te záverečnej doby počítajúcich pred pozostalostným súdom zavedenie jedného lebo druhého postupu

preukázala, lebo sa nemovitosť tá ináčej dedičom odovzdá. Výrok vo veci tejto vyneseny môže sa aj domácim ľuďom nárokovateľa doručiť; akžeby ale domácich ľudí nemal, má sa mu bez vypustenia ohlasu kurátor záležitosti vymenovať a výrok ten tomuto doručiť.

Jestliže nárokovateľ pod záverečnou dobou zavedenie jedného lebo druhého postupu nepreukáže: má sa tá nemovitosť dedičom úradne odovzdať. Keď sa ale zavedený postup s odstránením nárokovateľa skončí: má sa odovzdanie v páde preukázania tejto okolnosti na žiadosť bársktorej zainteresovanej stránky nariadiť.

Hore uvedené poriadky nedotýkajú sa toho práva dedičov, aby čiastočné odovzdanie ostatného pozostalostného majetku a imania žiadať mohli (punkt *b.*) §. 76.).

§. 71.

Po zakončení pojednávania pozostalosti predloží kr. verejný notár všetky písomnosti príslušnému okresnému súdu.

Keď je však zainteresovaná maloletá, alebo pod poručníctvom stojaca osoba: vtedy kr. verejný notár predloží všetky písomnosti tej sirotskej vrchnosti, ktorá je vzhľadom na maloletú alebo pod poručníctvom stojacu osobu príslušná (§. 198 z. č. XX. z r. 1877.).

Keď sa viac maloletých alebo pod sirotskou mocou stojacich oprávnených nachádza a k porovnaniu potrebné je odobrenie viacerých sirotských vrchností: tak písma iba k jednej sirotskej vrchnosti treba zaslať, s poznamenaním tých ďalších sirotských vrchností, ku ktorým sa písma budú mať preložiť. Na žiadosť a trovy stránok však môžu sa ďalšie sirotské vrchnosti popri zaslaní úradného odpisu pojednávajúcej zápisnice a popisu pozostalosti aj súčasne požiadať.

Vyšné pravidlá majú byť upotrebené, keď je viacej sirotských vrchností zainteresovaných, aj ohľadom sdelenia smrtného zápisu (§. 20.), úradného odpisu poručenstva (§. 34.) a druhého páru pozostalostného popisu, alebo jeho hodnoverného odpisu (§. 48.).

Keď behom pozostalostného pojednávania nebolo možné vypátrať tú sirotskú vrchnosť, ktorá by ohľadom maloletých alebo pod poručníctvom stojacich osôb príslušná bola, alebo keď sa príslušná sirotská vrchnosť maloletého alebo pod poručníctvom stojaceho krom krajiny nachádza majú sa písma k tej sirotskej vrchnosti preložiť, na ktorej obvodnom priestore nachádza sa tá obec, na základe ktorej sa príslušnosť pozostalostného súdu určila.

Sirotská vrchnosť rozhoduje v otázke odobrenia porovnania a behom pojednávania vzniklých dohodnutí a odošle písma s týmto rozhodnutím doplnené príslušnému

okresnému súdu. Ak žeby ale kr. verejný notár ešte nebol pripojil k písmam ten pozostalostný výkaz, ktorý je pre vymeranie poplatku potrebný (§. 9. z. č. XXXIV. z r. 1881.): vráti písma kr. verejnému notárovi.

V tých prípadoch, v ktorých je v smysle prítomného zákona odobrenie sirotskej vrchnosti potrebné, treba i tých oprávnených za takých považovať, ktorí pod poručníctvom stoja, ku ktorých zastupovaniu sirotská vrchnosť v smysle §. 54., 62., 63. a 65. kurátora ustanovila.

H l a v a s i e d m a .

Odovzdanie pozostalosti.

§. 72.

Okresný súd rozhoduje na základe k nemu došlých písem, nakoľko doplnenie pojednávania potrebné nenie, vecne.

Jestli je len jedon dedič, alebo jestli sa medzi zainteresovanými porovnanie uzavrelo a nakoľko je maloletý alebo pod kurátorstvo postavený zainteresovaný, sirotská vrchnosť pokračovanie, patrične porovnanie odobrila: vynesie výrok odovzdanie pozostalosti obsahujúci, v ktorom určí dedičov, ako aj zodpovedne porovnaníu týmže z podelenej alebo nepodelenej pozostalosti prichádzajúci dedičný podiel alebo patričnosť. – V odovzdávajúcom výroku má sa popri pozemnoknižnom označení pozemnoknižne zavedených nemovitostí vysloviť, že vlastné právo týchže komu ku prospechu a v akých čiastkach alebo podieloch vtelené byť má, ako aj ta zahrnuté majú byť prípadne §. 77., 78., 81. a 82. zodpovedné poriadky.

Akže sa vtelenie vlastného práva k nemovitosti ku pozostalosti prináležajúcej, ale na mene pozostaviteľa nestojacej v smysle §. 67. a 68. stať nemôže: má sa v odovzdávajúcom výroku zodpovedne pokonaniu zainteresovaných určiť, že nemovitosť na meno pozostaviteľa ešte neprepísaná, ako dedičstvo alebo odkaz, na koho alebo prípadne na ktorých a v akých podieloch prešla; ktorí potom svoje sem poľažné práva na riadnej ceste zákona uskutočniť môžu.

§. 73.

Odovzdávajúci výrok treba vyniesť i v tom prípade, keď len také jednotlivé sporné otázky prichádzajú, ktoré vynesenie odovzdávajúceho výroku neprekážajú.

Keď je medzi dedičmi iba tá otázka škriepna, zdá sa isté movité predmety a požiadavky činia docelujúcu čiastku pozostalosti, a či sú dedičia jedon druhému na základe predbežne obdržanej ceny dlžni, a akou náhradou: má sa pozostalosť odovzdať a uskutočnenie sporných práv má sa riadnej zákonnitej ceste ponechať; predpokladajúc, že sa medzi dedičmi také porovnanie uzavrelo, ktoré za základ odovzdania slúžiť môže. V uzavretom porovnaní môžu dedičia aj poskytnutie zabezpečenia ohľadom v závislosti ponechanej otázky usporiadať, a síce aj tým spôsobom, aby záložné právo po ten zábezpečný obnos, ktorý pojediný spoludedič poskytnúť má súčasne s vtelením vlastného práva na nemovitosť skrz spoludediča zdedenú vtelené bolo.

§. 74.

Súd nemôže vyniesť odovzdávajúci výrok pred uplynutím troch mesiacov rátajúc od smrti pozostaviteľovej. Jestliže pojednávanie pozostalosti pred uplynutím tejto trojmesačnej lehoty zakončili a pod touto lehotou ako dedič, poddedič, na povinnovatu čiastku oprávnený, alebo ako odkazník nemovitosti k pozostalosti prináležajúcej alebo pododkazník, novší nárokovateľ sa hlásil: musí sa ohľadom na tieto nároky dodatočné pojednávanie pozostalosti nariadiť.

Keď sú však k dedeniu potomci pozostaviteľ'a povolani a z výzkumu vo smysle 2. punktu §. 55. učineneho nepochybné jest, že pozostaviteľ' okrem známych potomkov iných potomkov nezanechal: môže sa odovzdávajúci výrok na základe porovnania medzi zainteresovanými uzavretého aj pred vypršaním troch mesiacov od smrti pozostaviteľ'ovej počítovaných vyniesť. Toto pravidlo stojí i vtedy, keď s potomkami pozostaviteľ'ovými spolu aj jeho manželka alebo iný poručenský alebo smluvný dedič dedí; predpokladajúc, že neprichádza taká okolnosť, z ktorej by sa mohlo uzatvárať, že pozostaviteľ' iné, ešte neznáme poručenstvo alebo dedičnú smluvu zanechal.

§. 75.

Odovzdávajúci výrok má sa všetkým zainteresovaným, a jestli je maloletá alebo pod kurátorstvom stojaca osoba zainteresovaná, aj porovnanie odobrujúcej sirotskej vrchnosti doručiť; - po nadobudnutí právoplatnosti ale má sa pre vtelenie vlastného práva a pre iné pozemnoknižné prípadne v ňom nariadené vnesenia príslušnej pozemkovej vrchnosti úradne odoslať. Jestliže je toho potreba musia sa spolu s odovzdávajúcim výrokom k pozemkovej vrchnosti preložiť aj v §. 60. a 67. spomenuté listiny alebo tiež nahradzujúce osobytné zápisnice.

Pozostalostný súd po nadobudnutí právoplatnosti odovzdávajúceho výroku nech porobí úradné poriadky a v tom ohľade, aby u súdu opatrované alebo pod zátvorom nachádzajúce sa ceny oprávneným vydané boli a maloletých a pod kurátorstvom stojacich osôb týkajúca sa čiastka sirotskej vrchnosti sa odoslala.

Dedičovi, obzvlášť potomkom pozostaviteľovým, jeho rodičom a manželke môže sa na ich žiadosť i pred odovzdaním vydať, patrične k dišposícii sirotskej stolici prepustiť dôchodok im nepochybne prináležajúcej podielnej čiastky, ba v páde potreby aj jedna čiastka istiny.

Keď je maloletá alebo po kurátorstvom stojaca osoba zainteresovaná: má sa o nadobudnutí právoplatnosti odovzdávajúceho výroku príslušná sirotská vrchnosť (§. 71.) na každý pád upovedomiť.

§. 76.

Čiastočný pozostalosť odovzdávajúci výrok má sa vyniesť:

- a) keď úplné odovzdanie pozostalosti v prípadoch §§. 67., 68. alebo 69. hatí osobitný na nemovitosti k pozostalosti prináležajúce, ale za vlastnosť pozostaviteľovu nezaznačené poťahujúci sa postup;
- b) keď súd skutočného majiteľa ohľadom takej nemovitosti, ktorá sa za vlastnosť pozostaviteľovu zaznačená nachádza, ale v skutočnom majetku u iného je, tohto skutočného majiteľa na uskutočnenie jeho nárokov vo smysle §. 70. odkáže;
- c) keď je iba právo na odkazníctvo nemovitosti sa poťahujúce škriepne a v tomto ohľade odkázanie na pravotu v smysle §. 82. má miesta;
- d) keď je ani dedičné právo jedného alebo viacej spoludedičov, ani dedičný podiel im z celej pozostalosti alebo z jej neškriepnej čiastky prináležiaci nie škriepny.

V prípadoch punktov *a*), *b*) a *c*) vtedy má miesta čiastočné odovzdanie, keď toto čiastočné odovzdanie zainteresovaný dedič alebo dedičia žiadajú.

V prípadoch punktu *d*) má sa nariadiť čiastočné odovzdanie na základe dohodnutia tých spoludedičov, ktorých dedičné právo nenie škriepné; a síce aj vtedy, keď sa ostatní spoludedičia tomu čiastočnému odovzdaniu nepripoja.

Predmet dielu tvoria v prípadoch punktu *d*) riadne len ku pozostalosti prináležiace hotové peniaze, cenné papiere a nahraditeľné movité veci; ostatné majetkové predmety môžu sa iba vtedy podeliť, keď sa medzi všetkými zainteresovanými, sem počítujúc i všetkých tých, čo na škriepny dedičný podiel nároky činia, ohľadom dielu porovnanie uzavrelo.

V prípadoch punktu *a*) má sa po zakončení postupu v §§. 68. a 69. predpísaného dodatočné pozostalostné pojednávanie zdržať.

V prípadoch punktov *c*) a *d*) má miesta čiastočné odkázanie na pravotu poťahom na škriepnu otázku a vlastné právo ku tým nemovitost'ám, čo predmet odkázania na pravotu tvoria, prípadne ku škriepnej čiastke ostane na mene pozostaviteľovom zaznačené.

§. 77.

Keď je iba nárok na povinnovú čiastku oprávneného k tejže povinnovatej čiastke škriepny alebo keď predmet škriepky tvorí obnos povinnovatej čiastky: môžu dedičia s pominutím odkázania na pravotu odovzdanie pozostalosti žiadať na ten pád, keď ten obnos, ktorý oprávnení s'ia povinnovú čiastku požadujú a ktorý obnos behom pojednávania označiť povinní sú, zabezpečia.

Nakoľko sa medzi zainteresovanými stránkami iné dohodnutie nestane, má sa ten obnos, ktorý sa akožto povinnová čiastka požaduje záložným právom na pozostalostné nemovitosti súčasne so zaznačením vlastného práva dedičovho, prípadne odkazníkovho ku týmže nemovitost'ám vtelením, a keď pozostalost' iba z movitých vecí záleží, uložením požadovaného obnosu v hotových peniazoch alebo na kauciu súcich cenných papierov do rúk sudcovských zabezpečiť. Keď pozostalost' z movitostí a nemovitostí záleží, musí sa obnos s'ia povinnová čiastka požadovaný okrem vtelenia záložného práva ešte aj uložením zodpovedného pomerného obnosu v hotových peniazoch alebo na kauciu súcich cenných papierov do rúk sudcovských zabezpečiť. Pri vypočítaní tej pomernej čiastky musí sa za základ vziať pomer čistej ceny pozostalostných nemovitostí a ceny pozostalostných movitostí.

§. 78.

Neustanovenie sa k pozostalostnému pojednávaniu predvolaných poddedičov, prípadne kurátora pre ešte len narodiť sa majúceho poddediča vymenovaného neprekáža, žeby sa dedičstvo dedičom neodovzdalo; - ale nakoľko pozostaviteľ inakší poriadok neučinil, musí sa poddedičné právo poddedičov úradne zabezpečiť súčasným pozemnoknižným zaznačením s vtelením vlastného práva dedičov na predmet poddedičstva tvoriace nemovitosti, - na movitosti ale popri zreteli na poriadky pozostaviteľove sem sa poťahujúce a na stávajúce okolnosti, zodpovedným spôsobom.

Keď sa poddedič ku pojednávaniu pozostalosti ustanovil a ani dedičné, ani poddedičné právo škriepné nenie: má sa zabezpečenie v spojitosti s odovzdaním pozostalosti zodpovedne dohodnutiu medzi dedičom a poddedičom uzavretému, a

nakoľko by sa takéto dohodnutie nestalo, musí sa to zabezpečenie zodpovedným spôsobom vyšším poriadkom stať.

Tieto isté pravidlá majú byť upotrebené i vtedy, keď je dedičné právo nie škriepne, ale jedine poddedičenie tvorí predmet sporu a dedič – popri pominutí odkázania na pravotu – odovzdanie pozostalosti popri zabezpečení poddedičného práva žiada.

§. 79.

Pozostalostný súd môže na žiadosť dediča nariadiť vymazanie pozemnoknižne zaznačeného poddedičného práva a vyzdvihnutie sem sa vzťahujúceho zabezpečenia – v páde potreby po vypočutí zainteresovaných a pre poddediča v čas odumretia pozostaviteľa ešte nenarodivšieho sa ustanoveného alebo ustanoviť sa majúceho kurátora – jestliže sa zaniknutie poddedičného práva verejnou listinou nepochybne dokáže, obzvlášť ale:

1. keď je poddedič alebo keď ich je viac, keď sú poddedičia v poručenístve pozostaviteľom a vo výroku na jeho základe zaznačenie nariaďujúcim zejména uvedení a verejnou listinou dokáže sa, že ten poddedič, alebo keď ich je viacej, títo všetci pred nastúpením prípadu poddedičenia odomreli;

2. keď sú poddedičia zejména nie uvedení, lež keď je poddedičné právo v prospech už narodených detí daktorej pomenovanej osoby, potomkov alebo bratov a sestár ustanovené a preznačené, a keď sa verejnou listinou dokáže, že všetci tí, ktorým na základe tohože ustanovenia poddedičné právo patrilo, pred nastúpením prípadu poddedičenia odomreli;

3. keď sú narodiť sa majúci potomci daktorej zejména uvedenej osoby za poddedičov menovaní, a verejnou listinou dokáže sa, že táto osoba odumrela a po nej nezostal taký potomok, ktorému by to poddedičné právo prináležalo.

Totožnosť osoby má sa v páde pochybnosti osobyte dokázať.

Výrok ten, ktorým sa vymazanie preznačenia a rozviazanie zábezpeky nariadi, má sa doručiť zainteresovaným stránkam a tomu kurátorovi, ktorý je ustanovený pre poddedičov v čas odumretia pozostaviteľa ešte nenarodených, okrem týchto v prípadoch vyšného **1.** a **2. punktu** známym dedičom poddedičov, a nakoľko by známi neboli, pre nich vymenovať sa majúcejmu kurátorovi a previesť má sa len po nadobudnutí právoplatnosti (§. 124.).

Keď dedič zomre a prípad poddedičenia následkom tohto nastúpi, má sa dedičstvo behom dedičného postupu na pozostalosť dediča poťahujúceho sa popri zodpovednom upotrebení prítomného zákona poddedičovi odovzdať a pri tejto istej príležitosti, jestli

prípade ďalšieho poddedičenia nejestvuje, má sa aj vymazanie pozemnoknižného preznačenia poddedičného práva a vyzdvihnutie zábezpeky nariadiť.

Vyšné pravidlá majú sa zodpovedne upotrebiť aj na vymazanie toho pozemnoknižného preznačenia, ktoré ku zabezpečeniu práv pododkazníka slúžia.

Na vymazanie zaznačenia poddedičného alebo pododkazníckeho práva na základe privolenia oprávnených, majú sa upotrebiť pravidlá pozemnoknižných nariadení.

Vo všetkých tých pádoch, v ktorých vymazanie zaznačenia poddedičného alebo pododkazníckeho práva a vyzdvihnutie – rozviazanie zábezpeky vedľa vyšných pravidiel nariadiť nemožno, môže sa vymazanie zaznačenia zaniknutého alebo viac nastúpiť nemohúceho poddedičného alebo pododkazníckeho práva a zrušenie zábezpeky cestou pravoty previesť.

§. 80.

Ustanovenia §§. 78. a 79. nedotýkajú sa materiálnych právnych pravidiel na poddedičné právo sa poťahujúcich

§. 81

Keď predmet škriepky jedine vdovské právo tvorí: táto okolnosť neprekáža odovzdanie pozostalosti; toto odovzdanie však nedotýka sa vdovského práva vdovy a dediča môžu iba riadnou cestou zákona požadovať obmedzenie vdovského práva.

Vdovské právo vdove pozostaviteľovej náležiacie má sa súčasne s vtelením vlastného práva dedičov, prípadne odkazníkov pozemnoknižne zaznačiť, ohľadom movitostí ale zodpovedne okolnosťam zabezpečiť.

Tieto pravidlá majú sa upotrebiť i vtedy, keď sa vdova pozostaviteľova ku pozostalostnému pojednávaniu neustanovila.

§. 82.

V páde tom, keď odkaz záleží z niektorej nemovitosti k pozostalosti patriacej, jestliže je odkazné právo nie škriepne, má sa vtelenie vlastného práva ku tejže nemovitosti z mena pozostaviteľovho bezprostredne na meno odkazníkovu pozostalosť

oddávajúcim výrokom alebo v páde súhlasu dedičov aj osobitne vydat' mohúcim výrokom nariadiť, a síce aj vtedy, jestli sa odkazník ku pozostalostnému pojednávaniu neustanovil.

Akže je ale právo k nemovitému odkazu škriepné, má miesto upravenie na pravotnú cestu popri zodpovednom upotrebení §§. 85-88. Toto však nehatí čiastočné odovzdanie ostatného pozostalostného imania.

Zabezpečenie odkazu iného druhu behom dedičného postupu má miesto iba na žiadosť odkazníkovu a jedine vtedy, jestli sa odkaz na poručenstve všetkým zákonitým formálnym požiadavkám zodpovedajúcom, na dedičnej smluve alebo na darovacej listine pre prípad smrti znejúcej zakladá. Ničmenej toto zabezpečenie i v tomto prípade môže iba v tom záležať, že súd v oddávajúcom výroku nariadi vtelenie záložného práva na nemovitosti k pozostalosti prináležajúce vo výške obnosu ku zabezpečeniu odkazu slúžiaceho – súčasne s vtelením vlastného práva na oddávajúcom výroku spočívajúceho – a že jestli sa nárok odkazníkov znebezpečeným byť zdá, - o čom pozostalostný súd popri uvážení jestvujúcich okolností dl'a vlastného náhľadu rozhoduje: vydanie hotovizne a cenných papierov v sudcovských rukách sa nechádzajúcich od vyplatenia alebo zabezpečenia odkazu závislým učiní.

Toto zabezpečenie má sa pominúť vtedy, keď pozostaviteľ taký poriadok učinil, že je odkazom obtížený dedič alebo odkazník nie povinný odkaz zabezpečiť.

Keď je s vtelením vlastného práva na pozostalostnú nemovitost' súčasne vtelenie záložného práva nariadené na zabezpečenie pre tých, čo sú na povinnovatú čiastku oprávnení (§. 77.), musí sa toto záložné právo popri vykázaní predchádzajúceho poriadku pred vtelením záložného práva ku zabezpečeniu odkazníkov slúžiaceho, vtelenia záložných práv ku zabezpečeniu viacerých odkazníkov nariadené ale popri vykázaní stejného poriadku vteliť.

Ostatne sa môžu odkazy skrz dedičov do pochybnosti uvedené osobitnou žalobou proti dedičom zavedenou požadovať.

§. 83.

Keď sa v spojitosti s odovzdaním pozostalosti dl'a smyslu §. 77. k zabezpečeniu tých, čo sú na povinnovatú čiastku oprávnení, alebo dl'a smyslu §. 82. k zabezpečeniu odkazníkov slúžiace poriadky učinily a právo k povinnovatej čiastke, alebo k odkazu škriepne je: uradi pozostalostný súd na žiadosť dediča, najmenej 30 a najviac 60 dňovú od doručenia sem sa poľahujúceho výroku počítať sa majúcu lehotu, aby pod ňou na povinnovatú čiastku oprávnený, alebo odkazník skrz uskutočnenia tej povinnovatej čiastky alebo odkazu žalobu pozdvihol, a že to učinil pod 8 dňami od vypršania teje lehoty počítujúcimi pri pozostalostnom súde vykázal. Jestliže patričný toto neučiní: má sa pozemnoknižná vrchnost' na novšiu žiadosť dedičovu požiadať,

aby vtelené záložné právo k zabezpečeniu povinnovej čiastky alebo odkazu slúžiace vymazala, zabezpečenie iného druhu ale má sa zrušiť.

Výrok ten, ktorým sa táto záverečná doba uriadí, má sa na povinnosť čiastku oprávnenému, poťažne odkazníkovi tým spôsobom doručiť, ktorý strany doručovania prvých výrokov súdobný poriadok ustanovuje. Oproti tomuto záverečnú dobu uriadujúcemu výroku niet odvolania. Keďby sa doručenie iba v spojitosti s ustanovením kurátora veci stať mohlo, tak požiadanie o vymazanie pozemnoknižného zaznačenia a zrušenia zabezpečenia iba vtedy má miesto: keď na povinnosť čiastku oprávnený, poťažne odkazník žalobu svoju ani behom pri súde vyvesiť, dľa §. 71. patričnej sirotskej vrchnosti zaslať a v úradnom časopise raz uverejniť sa majúcim ohlasom uriadenej trojmesačnej lehoty nepozdvihne a toto pozdvihnutie za 8 dní od vypršania tejto ohlasnej lehoty počítajúcich u pozostalostného súdu nepreukáže; ohľadom uverejnenia a počítania ohlasnej lehoty majú sa upotrebiť pravidlá §. 54. s tým, že uverejnenie v úradnom časopise iba vtedy má miesto, keď obnos požadovanej povinnovej čiastky, alebo zabezpečeného odkazu 1000 korún prevyšuje.

Vymazanie pozemnoknižného k zabezpečeniu povinnovej čiastky alebo odkazu slúžiaceho zaznačenia alebo zrušenie iného zabezpečenia neprekáža, aby na povinnosť čiastku oprávnený alebo odkazník právo svoje oproti dedičovi behom lehoty prežitia uskutočnil (§. 89.).

H l a v a ô s m a .

Odkázanie na cestu pravoty a uskutočnenia dedičných nárokov na riadnej ceste zákona.

§. 84.

Jestliže behom pojednávania medzi zainteresovanými stránkami nevzniklo také porovnanie, na základe ktorého by sa odovzdávajúci výrok vyniesť mohol, alebo jestli sirotská vrchnosť porovnanie neodobrila: vynesie pozostalostný súd rozhodnutie v otázke odkázania na cestu pravoty.

V takom prípade, keď sirotská vrchnosť označila tie body porovnania, ktoré ohľadom osôb pod kruh jej pôsobenia náležiacich za skrivodlivé pokladá a keď aj označila žiadúce zmeny: môže pozostalostný súd – pred odkázaním na pravotnú cestu kr. verejného notára upraviť, aby sa o sprostredkovanie nového porovnania pokúsil.

Jestliže sa prajný výsledok udať môže, môže sirotská vrchnosť písma aj bezprostredne kr. verejnému notárovi zaslať tým cieľom, aby sa pokúsil porovnanie spôsobom určite označeným preinakšiť alebo doplniť.

§. 85.

Riadnym spôsobom má sa na pravotnú cestu odkázať voči tomu čo je v majetku, ten čo nenie v majetku a – jestli ani jedna stránka nenie v majetku, alebo keď sú viacerí v majetku a na rozličné názvy povolávajú sa – má sa na pravotnú cestu odkázať voči smluvnému dedičovi tak poručenský, ako aj zákonný dedič, - voči poručenskému dedičovi ale zákonný dedič.

Jestli však voči zákonnému dedičovi, alebo takému dedičovi, ktorý je v písomnom zákonným formálnym požiadavkám zodpovedajúcom poručenstve alebo v podobnej dedičnej smluve za dediča menovaný, taký dedič vystúpi s protivným nárokom, ktorého právo zakladá sa na poručenstve zákonným formálnym požiadavkám nezodpovedajúcom alebo podobnej dedičnej smluve, alebo na ústnom poručenstve: má sa voči prv zmienenému dedičovi, posledne zmienený dedič odkázať na cestu pravoty. Keď je ale iba nárok na povinnovatú čiastku k povinnovatej čiastke oprávneného alebo len obnos povinnovatej čiastky škriepny a dedič v smysle §. 77. odovzdanie spojené so zábezpekou nežiada, alebo keď je právo k daktorému k pozostalosti prináležiacemu nemovitému odkazu škriepne: vtedy má byť voči dedičovi na pravotnú cestu odkázaný ten, čo na povinnovatú čiastku čiaha, poťažne odkazník. Keď sa dedičia na jedon a ten istý právny názov odvolávajú a z výšudanych prípadov ani jedon nejestvuje: rozhodne súd dl'a okolnosti, kto je povinný pravotu zdvihnúť.

Jestliže je škriepné prenesenie dedictva alebo dedičnej čiastky: nakoľko je toto prenesenie vo verejnej listine alebo uhodnovernenej súkromnej listine obsažené, má sa na pravotnú cestu odkázať, v opačnom páde ten, čo si dedictvo zaopatril.

§. 86.

V páde odkázania na cestu pravoty určí pozostalostný súd najmenej 30 a najviac 60 dňovú od doručenia odkazného výroku počítovať sa majúcu záverečnú dobu, behom ktorej je na pravotnú cestu odkázaná stránka povinná žalobu svoju k sudcovi dedičnej pravoty zavdať a učinenie toho pred pozostalostným súdom preukázať.

Výrok na pravotu odkazujúci má sa k žalobe v pôvodine alebo hodnovernom odpise priložiť.

§. 87.

Jestli stránka na pravotu odkázaná žalobu pod uriadenou lehotou nezavdá a nakoľko žaloba pred iným súdom povzdvihnutá byť má, povzdvihnutie tejto žaloby pred pozostalostným súdom behom 8 dní od vypršania uriadenej lehoty počítujúcich nepreukáže, učiní pozostalostný súd bez ohľadu na nároky na pravotu odkázaného potrebný diel a odovzdanie pozostalosti.

§. 88.

Keď sa zavedená dedičná pravota právoplatným rozsudkom zakončila, a na základe toho potreba vynesenia odovzdávajúceho výroku nastala: prevedie pozostalostný súd, nakoľko je doplňujúce pojednávanie nepotrebné, na základe predošlého pojednávania a rozsudku diel a odovzdanie pozostalosti; jestliže ale rozsudok v pozdvihutej dedičnej pravote vnesený riešenie jednotlivých otázok ďalšiemu dedičnému postupu ponechal, alebo keď exekúciu rozsudku také prekážky hatia, ktoré sa dedičným postupom odstrániť musia, alebo keď to vybavenie pojedíných na čas po zakončení pravoty k vybaveniu ponechaných otázok potrebným činí: nariadi pozostalostný súd pokračovanie dedičného postupu a odovzdanie pozostalosti učiní – dľa potreby po prevedenom doplňujúcom pojednávaní – zodpovedne pravidlám prítomného zákona.

Keď sa pravota dedičná nepozdvihla pred pozostalostným súdom: majú sa rozsudky po nadobudnutí právoplatnosti v hodnovernom vydaní úradne preložiť k pozostalostnému súdu cieľom ďalšieho postupu.

§. 89.

Dedič, poddedič a na povinnovatú čiastku oprávnený, ako aj odkazník nemovitosti môžu svoje dedičné nároky behom lehoty prežitia na riadnej ceste zákona uskutočniť, a síce ešte i vtedy, keď sa k pozostalostnému pojednávaní neustanovili, alebo keď behom dedičného postupu niečo urobiť zameškali strany uskutočnenia svojich nárokov.

Toto pravidlo platné je i vtedy, keď sa dedičný podiel neustanovivšieho sa dediča alebo povinnovatý podiel neustanovivšieho sa k tomuto oprávneného v smysle §. 62. a 65. úradne ustálil.

H l a v a d e v i a t a .

Spravovanie pozostalosti, jej zabezpečenie a speňaženie.

§. 90.

Pozostalostný súd povinný je behom dedičného postupu a i pred nastúpením pádu odkázania na pravotu pečovať o to, aby sa pozostalostné imanie oproti zaujatiu, prekrytiu, zmárneniu alebo zkazeniu zabezpečilo, a týmto cieľom môže nariadiť pozostalostný zátvor jestliže to dakto zpomedzi tých žiada, čo sú na povinnovatú čiastku oprávnení, alebo zpomedzi tých, ktorých dedičné právo sa skutočným byť zdá. Pred nariadením zátvoru majú sa i ostatní zainteresovaní vyslyšať.

Poriadky zabezpečenia majú sa dl'a okolností, na ten dedičný podiel, alebo na nemovitý odkaz tých obmedziť, čo tie poriadky učiniť žiadajú.

Nariadenie zátvoru, keď by také i miesta malo, má sa vtedy pomínúť, jestli dedič v majetku trvajúci, nárok zátvor žiadajúceho zabezpečil.

Na vymoženie požiadavôk doplňujúcu čiastku pozostalostného imania tvoriacich – nakoľko sa ohľadom toho medzi tými čo s'á dedičia nároky činia dohodnutie nestane – má sa na žiadosť ktoréhokolvek náročiteľa kurátor vecí ustanoviť. Tento kurátor vystupuje v zastupiteľstve pozostalosti, a povinný je vymožený obnos do rúk pozostalostného súdu složiť dotiaľ, kým pozostalostný súd inšie poriadky neučiní.

§. 91.

O zabezpečenie a spravovanie pozostalosti spornou sa stavšej, jestliže sa stránky v tomto ohľade nedohodly, postará sa na žiadosť kohokolvek zpomedzi zainteresovaných stránok súčasne s odkázaním na pravotu alebo pozatýmne ten súd, ktorý je k dedičnému postupu príslušný a týmto cieľom môže pozostalostný zátvor nariadiť.

§. 92.

Zabezpečenie spornej pozostalosti nemá miesta: jestli je oprávnenosť nároku zabezpečenie žiadajúceho celkom pravde nepodobná. Zabezpečenie nemá miesta obzvlášte:

a.) keď sa dedičný nárok zabezpečenie žiadajúcej na pravotu odkázanej stránky na takom poručení alebo na takej dedičnej smluve zakladá, ktoré zákonných formálnych požiadavôk postrádajú;

b.) keď zabezpečenie žiadajúci voči takému dedičovi vystúpi so zákonným dedičným nárokom, ktorý rodinný súvis vykáže, a ktorý mu v poriadku zákonného dedenia bezpodmienečne predchádza, akže sa len behom pozostalostného pojednávania zániknutie dedičného práva bližšieho zákonného dediča pravdepodobným nestane.

Súd môže vedľa okolností zabezpečujúce poriadky na zabezpečenie podstaty pozostalostného imania obmedzeno urobiť.

Jestli sa v majetku vdova pozostaviteľova nachádza: môžu sa zabezpečujúce poriadky iba na zabezpečenie podstaty pozostalostného imania obmedzeno nariadiť, okrem, akže po pozostaviteľovi ostal taký potomok, ktorý má právo na dedičstvo, alebo na povinnosť čiasťku, v ktorom prípade nakoľko je dôchodok pozostalostného imania dostatočný, určí súd pozostalostný ten obnos, čo je pre potomka na jeho zaopatrenie potrebný a postará sa o zabezpečenie tohože.

V prípade čiastočného odkázania na pravotu má sa sporiadanie zabezpečenia na škriepny dedičný podiel alebo na škriepny nemovitý odkaz obmedziť, a tu sa majú vyšné dispoície zodpovedne upotrebiť.

§. 93.

Postavenie pozostalostného nemovitého imania pod zátvor má sa pominúť, jestli stránka v majetku súca zabezpečí ten obnos, ktorý pozostalostný súd dľa slobodného uváženia okolností určí ku náhrade dôchodku nemovitosti a prípadne za odškodnenie zkazenia podstaty náhradou platiť sa majúci.

Na prípad nariadenia pozostalostného zátvoru nedotknutým ostáva ten poriadok, ktorý je v §. 253. z. č. LX. z roku 1881. obsažený.

§. 94.

Keď zainteresovaní daktorú čo vlastnosť pozostaviteľovu vtelenú nemovitost pred odovzdaním pod rukou predajú alebo iným spôsobom odcudzajú, môže pozostalostný súd – dôkazom toho, že sa odcudzenie krem patričných osôb žiadnych

takých záujmov iných osôb netýče, ktoré by behom dedičného postupu do ohľadu vzaté byť mali, - privolenie svoje dať k tomu, aby nemovitosť z mena pozostaviteľovho bezprostredne za vlastnosť kupcovu vtelená bola (§. 73. pozemnoknižného nariadenia). Toto privolenie má sa dať, keď sa odcudzenie s pričinením všetkých zainteresovaných v prípade jestvovania škriepnych otázok aj všetkých nárokovateľov stalo a nakoľko sa medzi spomenutými umlúvajúcimi stránkami aj maloletí alebo pod kurátorstvom stojaci nachádzajú, keď sirotská vrchnosť (§. 71.) skrz zástupcu maloletých alebo pod kurátorstvom stojacich uzavretú právnu záležitosť odobrila, alebo skrz zástupcu neudelené pričinenie vlastným pričinením nahradila. Toto privolenie môže sa pred ubehnutím troch mesiacov od smrti pozostaviteľovej počítovaných iba v tých prípadoch udeliť, v ktorých sa dľa §. 74. aj odovzdanie pozostalosti pred ubehnutím tých troch mesiacov povoľuje.

Keď to zainteresovaní žiadajú: požiada pozostalostný súd popri preložení smluvy a výroku v záležitosti privolenia vyneseného bezprostredne pozemnoknižnú vrchnosť o vtelenie vlastného práva na kupca.

Vyšné pravidlá majú sa upotrebiť aj ohľadom toho privolenia, so strany pozostalostného súdu dať sa majúceho, keď sa vtelenie vlastného práva na základe v prípadoch §. 70. vystavených listín alebo v osobitnej zápisnici obsažených dohodnutí a osvedčení stať má, nie ináč aj ohľadom požiadania pozemnoknižnej vrchnosti.

§. 95.

Pozostalostný súd nariadi speňaženie majetkových ku pozostalosti náležiacich predmetov cestou verejnej dražby:

a.) tých majetkových predmetov, ktorých odpredaj verejnou dražbou všetci zainteresovaní a v páde jestvovania škriepnych otázok všetci nárokovatelia – a síce, jestli sa medzi nimi aj maloletý alebo pod sirotskou vrchnosťou stojaci nachádza, popri pričinení sirotskej vrchnosti (§. 71.), žiadajú;

b.) keď dedič v majetku postavený – alebo v páde zátvoru kurátor zátvoru – odpredaj takej movitosti žiada, ktorá bez veľkej ujmy na cene alebo bez útrat s cenou v pomere nestojacich zachránená byť nemôže;

c.) takých majetkových predmetov, ktorých odpredaj je potrebný, aby sa zošlé, pozostalostné ťarchy zaplatiť mohli, - keď to daktorý dedič žiada, a pozostalostný súd to po vyslyšaní ostatných za potrebné nalezne;

d.) na základe porovnania v smysle §. 59. vzniklého, takých majetkových predmetov, ohľadom ktorých odpredaju cestou dražby sa spoludedičia dohodli;

predpokladajúc, že sa tieto majetkové predmety v dohodnutí zúčastnivších sa spoludedičov neobmedzeným vlastníckym právom týču;

e.) tých majetkových predmetov, ktoré sa spoludedičov v určitých častiach týču, a v prírode podeliteľné nie sú, keď dražbu daktorý spoludedič behom pozostalostného pojednávania žiadal.

V páde punktu *a.)* môže sirotská vrchnosť odopretý súhlas zástupcu maloletých alebo pod kurátorstvom stojacich svojím vlastným pričinením (§. 71.) nahradiť.

Dražbu na nemovitosť môže pozostalostný súd aj pod výšuvodenými podmienkami iba vtedy nariadiť, keď je táže nemovitosť čo vlastnosť pozostaviteľova vtelená.

§. 96.

Pozostalostný súd môže na základe punktu *a.)* §. 95. pred ubehnutím troch mesiacov od smrti pozostaviteľa iba v tých pádoch nariadiť dražbu, v ktorých sa dľa §. 74. aj odovzdanie pozostalosti pred uplynutím tých troch mesiacov dovoľuje.

V prípadoch punktov *d.)* a *e.)* §. 95. nariadi pozostalostný súd dražbu v odovzdávajúcom výroku, a v záležitosti prevedenia dražby porobí poriadky po nadobudnutí právoplatnosti odovzdávajúceho výroku.

§. 97.

Podmienky dražby, v prípade §. 204. z. č. LX. z roku 1881. nástin dražebných podmienok určí pozostalostný súd po vyslyšaní všetkých zainteresovaných a popri vzatí do zretelu ich snád' učiných dohodnutí.

Skrz prevedenie dražby na pozostalostnú nemovitosť nariadenej požiaada pozostalostný súd vo smysle §. 207. zák. článku LX. z r. 1881. príslušnú pozemnoknižnú vrchnosť.

Dražbu na pozostalostnú movitosť nariadenú uskutoční pozostalostný súd skrz vyslaného exekútora, v páde potreby cestou požiadania.

S dražbou takych movitostí malichernej ceny, ktoré sa krem sídla súdu nachádzajú, môže sa poveriť aj obecnie predstavenstvo.

Hlava desiatá.

Svedectvo o dedictve a odkaze.

§. 98.

Keď všetci tí, čo dedičné nároky majú, neobmedzenou výkonnou spôsobnosťou vládnu: môžu sa ohľadom svojich dedičných nárokov aj bez úradného postupu porovnať a diel ustáliť.

§. 99.

Keď sa medzi predmety dedovizne aj nemovitosti nachádzajú a ani jeden prípad §. 2. nejestvuje: môže dedič alebo krem úradného postupu porovnavší sa spoludedičia od okresného dľa §. 7. príslušného súdu vydanie dedičného svedectva žiadať, jestliže dokážu:

a.) že dedictvo výlučne im patrí;

b.) že v páde poručenstva tohto vyhlásenie sa stalo a tým podmienkam, od ktorých ich dedičné právo závislým učinené je, zodpovedali.

Jestli sa krem dediča aj na povinnovatú čiastku oprávnený nachádza: má sa žiadosť s pričinením tohto zavdať, alebo sa má predložiť s ním učinené a vo verejnej alebo uhodnovernenej súkromnej listine obsažené pokonanie. Do tohto pokonania alebo skrz zmieneného oprávneného podpísanej prosby zahrnuté má byť i usporiadanie o tom, zdáľž tá povinnovatá čiastka vtelením na nemovitosti má byť zabezpečená a jestli áno, v akom obnose.

Prosba o vydanie dedičného svedectva môže sa iba zatiaľ zavdať, kým pozostalostný súd v smysle §. 4. dedičný postup z úradu nezaviedol.

§. 100.

Okresný súd vypustí na základe náležite vystrojenej o vydanie dedičného svedectva zavdanej prosby, ku ktorej aj hodnoverný pozemnoknižný výťah o nemovitost'ach čo vlastnosť pozostaviteľa vtelených, ohlas, v ktorom vyzve všetkých tých, ktorí na

nemovitost' predmet dedičstva tvoriacu ako dedičia na povinnovatú čiastku oprávnení alebo poddedičia nárok činia, aby svoje nároky behom 45 dní oznámili, lebo v opačnom prípade nariadi vydanie dedičného svedectva na základe prosby.

Tento ohlas musí sa pri súde vyvesiť a aj sirotskej vrchnosti zaslať (§. 71.), nie ináč aj predstavenstvu tej lebo tých obcí, cieľom vyvesenia alebo vyhlásenia zvyčajným spôsobom, na ktorej priestore pozostaviteľ posledne riadne býval a na ktorej priestore nachádzajú sa nemovitosti k pozostalosti prislúchajúce. Okrem toho musí sa tento ohlas riadne aj v úradnom časopise raz uverejniť.

Uverejnenie v novinách má vystať:

a.) keď sa pravidelným daňovým svedectvom dokáže, že cena pozostalostných nemovostí na základe §. 148. z. č. LX. z r. 1881. uriadenej dane rátano 400 korún nepresahuje;

b.) bez ohľadu na cenu nemovostí, keď sú k dedeniu povolaní iba potomci pozostaviteľovi, jeho otec, matka a týchto potomci – buďto výlučne, alebo s vdovou pozostaviteľovou dovedna – a ani dáta smrtného zápisu ani iné súdu na porúdzi stojáce dáta neukazujú, žeby sa dedičné právo aj iných týkalo.

Na základe punktu *b.)* nemôže sa pominúť uverejnenie ohlasu v novinách vtedy, keď smrtný zápis pozostaviteľa nebol učinенý na poslednom riadnom bydlíšti pozostaviteľovom alebo keď bol učinенý krem hraníc dosahu prítomného zákona.

Tá 45 dňová lehota má sa počítovať od toho dňa, ktorý po dni uverejnenia v novinách a v prípade pominutia uverejnenia v novinách po dni vyvesenia pri súde nasleduje.

§. 101.

Po vypršaní ohlasnej lehoty, jestli sa žiadne dedičné nároky neoznámia, vydá súd dedičné svedectvo a v tomto vysloví, že na čie meno alebo mená má sa vlastnostne vteliť nemovitý čo vlastnosť pozostaviteľa vtelený a pozemnoknižne označiť sa majúci majetok, a síce buďto vedľa predostretého dielneho listu alebo spôsobom v prosbe predneseným rozdeleno, alebo čo spoločná vlastnosť, ale v určite označených čiasticiach. V tomto dedičnom svedectve má sa nariadiť aj vtelenie záložného práva na zabezpečenie povinnovatej čiastky slúžiaceho vedľa toho porovnania, ktoré sa medzi dedičom a medzi na povinnovatú čiastku oprávneným stalo. Jestliže ku pozostalosti pozemnoknižne nezapísaný nemovitý majetok patrí: má sa o tom svedectve vysloviť, že označiť sa majúca nemovitost' koho alebo kých a v akom pomere sa týchce.

Takéto dedičné svedectvo nemožno vydať pred ubehnutím troch mesiacov od smrti pozostaviteľovej počítať sa majúcich. Z príčiny tejto sa ohlasná lehota tak musí vytknúť, aby ona pred uplynutím tých troch mesiacov nevypršala.

§. 102.

Vydaniu toho dedičného svedectva neprekáža tá okolnosť, že sa ku prosbe oň svojoprávni poddedičia nepripojili; jestli ale pozostaviteľ ináč nenaložil alebo medzi svojoprávnymi poddedičmi a medzi dedičmi do verejnej alebo uhodnovernenej súkromnej listiny zahrnuté odličné dohodnutie nevzniklo: má sa do dedičného svedectva poznačenie dedičného práva poddedičov úradne nariadiť. Keď sa maloletý, pod kurátorstvom stojaci alebo ešte nenarodený poddedič nachádza: má sa upotrebiť ustanovenie **1. punktu §. 2.**

Neprekáža vydaniu tohto dedičného svedectva ani tá okolnosť, že sa k nemu nepripojil ten odkazník, ktorému je odkázaná nemovitosť za vlastnosť pozostaviteľovu zaznačená, alebo vdovské právo majúca vdova pozostaviteľova: jestli však nepreukáže s týmito oprávnenými osobami učinené odchodné dohodnutie obsahujúce a do verejnej alebo uhodnovernenej súkromnej listiny zahrnuté porovnanie: tak sa v dedičnom svedectve úradne nariadiť musí, že sa vlastné právo k odkázanej nemovitosti k prospechu odkazníka, nie ináč i vdovské právo pozemnoknižne vteliť má.

Toto dedičné svedectvo musí sa doručiť dedičom, poddedičom, na povinnatú čiastku oprávneným, odkazníkovi nemovitosti, prípadne pododkazníkovi a vdovici pozostaviteľovej – a po nadobudnutí právoplatnosti pre vtelenie vlastného práva a pre pozemnoknižné zaznačenia s tým spojené príslušnej pozemnoknižnej vrchnosti úradne zaslať.

§. 103.

Behom oznamnej lehoty neoznámený nárok možno behom lehoty prežitia na riadnej ceste zákona v platnosť uviesť.

Jestli behom oznamnej lehoty nárok bol oznámený: musí sa popri nariadení snáď potrebného popisu nariadiť pojednávanie pozostalosti a všetky písomnosti musia sa oddať kr. verejnému notárovi s prevedením pojednávania poveriť sa majúcemu.

§. 104.

Dedičné svedectvo musí sa dedičom na ich dľa §. 99. vystrojenú prosbu v prípade jestvovania ostatných sem spadajúcich podmienok §. 99. a po ohlasnom v §. 100. určenom postupovaní, nakoľko dedičný nárok oznámený nebol, aj vtedy vydať: keď predmet dedovizni movité veci, práva, alebo taká nemovitosť tvorí, ku ktorej sa vlastné právo pozemnoknižne ešte nenalezá v prospech pozostaviteľa zaznačeným.

V takomto prípade má sa v dedičnom svedectve vykázať popri udaní mena pozostaviteľovho, občianskeho stavu alebo jeho zamestnania a posledného bydlíša alebo v nedostatku takéhoto, jeho obecnej patričnosti alebo miesta zdržovania a dňa smrti, koho sa dedičstvo po pozostaviteľovi týče, a jestli je viacej dedičov, ktorého v akom pomere.

Jestli je poddedičenie nariadené, musí sa do svedectva i toto vnieť. Okrem mena dedičov, prípadne poddedičov, má sa v svedectve tom uviesť i ich stav alebo zamestnanie, bydlíšte, miesto ich patričnosti alebo zdržovania sa.

Vedľa dohodnutia medzi dedičmi učiného a na ich prosbu musí sa v dedičnom svedectve aj osobitne vyložiť, že také pojediné veci majetkové, pri ktorých zaujatí alebo pri uskutočnení práva k nim: sa vykázanie dedičného odstupu vyžaduje (peniaze alebo cenné veci v sudcovských rukách sa nachádzajúce, vtelené alebo na ceste zákona uskutočniť sa majúce práva alebo požiadavky), v akom pomere ktorého dediča sa týču.

Okrem vlastníckeho práva k nemovitosti pozemnoknižnú vlastnosť pozostaviteľovu tvoriacej prepíšu sa všetky iné k jeho prospechu zaznačené verejnoknižné práva na dediča skrz pozemnoknižnú vrchnosť na základe dedičného svedectva vo smysle prítomného §. vydaného na prosbu.

Ohľadom doručenia dedičného svedectva majú sa upotrebiť aj v prípadoch prítomného odseku pravidlá §. 102. V prípade oznámenia nároku treba dedičný postup iba na žiadosť daktorého prosebníka alebo nárok oznámivšieho zaviesť.

§. 105.

Keď ku pozostalosti aj nemovitý majetok prináleží: na žiadosť má miesto vydanie takého dedičného svedectva, ktoré dľa ustanovenia §. 99-102. vykazuje spolu postúpenie nemovitosti a zajedno zodpovedne ustanoveniu §. 104. aj zdedenie.

§. 106.

Keď pozostaviteľ – všetky pozemnoknižne za jeho vlastnosť zaznačené nemovitosti jednému lebo viacerým odkazníkom odkázal: na žiadosť odkazníkov má miesta vydanie odkazného svedectva popri zodpovednom upotrebení §§. 100-103.

Popri zodpovednom upotrebení štvrtého odstavca §. 104. má sa vydať odkazné svedectvo na žiadosť odkazníka aj vtedy: keď odkazník na také potrebu má skrz uskutočnenie odkazu alebo pre dokázanie prechodu odkazu.

Toto odkazné svedectvo môže sa v oboch pádoch mimo podmienok v §§. 99-104. ustanovených iba vtedy vydať: keď je právo odkazníka k odkazu nie škiepné a táto okolnosť z písem pri pozostalostnom súde sa nachádzajúcich vysvitá, - nakoľko by sa však toto týmto spôsobom určiť nemohlo, iba vtedy, jestli dedičia privolia k vydaniu odkazného svedectva.

V páde potreby možno pred vydaním odkazného svedectva nariadiť vylšanie dedičov.

Keď z jedného a toho istého pozostaviteľa viacej odkazov na jednu a tú istú osobu alebo na viacej osôb prejde, môže sa o tomto prechode jedno odkazné svedectvo vydať.

H l a v a j e d e n á s t a .

Zvlášťne ustanovenia strany pozostalosti cudzincov.

§. 107.

Keď dedičný postup strany movitej pozostalosti cudzozemského pozostaviteľa vo smysle stávajúcej medzinárodnej smluvy alebo obyčaju na vzájomnosti sa zakladajúceho cudzozemskému súdu alebo inej vrchnosti prepustený byť má (§. 8.), deje sa smrtný zápis vnútri zeme odomretého pozostaviteľa vedľa pravidiel prítomného zákona, a o tomto smrtnom páde má sa upovedomiť zodpovedne ustanoveniu medzinárodnej smluvy alebo na vzájomnosti zakladajúceho obyčaju k miestu smrtného pádu najbližšie nachádzajúca sa tunajšia konsulárna vrchnosť cudzieho štátu (hlavný konsul, konsul, podkonsul alebo konsulárny činovník) bezprostredne alebo príslušný súd a iná vrchnosť cudzieho štátu prostredníctvom ministerstva pravosúdia.

§. 108.

O predbežné zabezpečenie cudzozemskému súdu alebo inej vrchnosti vydať sa majúcej pozostalosti, jej popis a dočasné zachránenie – sem rozumejúc aj dražebný

odpredaj porušiteľných movitostí – starajú sa vlastenské vrchnosti a vrchnostenské medzítka vedľa postupu prítomným zákonom ustáleného.

Po prevedenom popise vypustí okresný dľa §. 7. príslušný súd ohlas, ktorým vyzve tých domorodých uhorských obyvateľov, ako aj tých tu v krajine zdržujúcich sa cudzozemcov, ktorí by oproti pozostalosti už či dedičné nároky, či iné na súkromnom práve spočívajúce nároky mali, aby tiež pod lehotou v ohlase vytknutou oznámili, lebo pozdejšie oznámené nároky nezamedzia vydanie pozostalosti cudzozemskej vrchnosti alebo výrokom tejto ospravedlenej osobe.

Táto ohlasná lehota má sa prinajmenej na jeden a najviac tri mesiace času rozprestierať. Ohľadom uverejnenia ohlasu a počítania času lehoty majú sa zodpovedne upotrebiť ustanovenia §. 54. s tým doplnkom, že sa jeden pár ohlasu dľa ustanovenia §. 107. konsulárnej vrchnosti toho cudzozemského štátu zaslať má.

§. 109.

Keď behom ohlasnej lehoty veriteľ pozostaviteľov oznámi svoju požiadavku: môže súd iba po vyrovnaní alebo zabezpečení oznámenej požiadavky a jej náležitostí vydať pozostalosť. Zabezpečujúci obnos má sa, akže odchylné dohodnutie nevznikne, v hotových peniazoch alebo v takých cenných papieroch uložiť, ktoré sú na zábezpeku súce. Taká požiadavka, ktorej sa protirečie, môže sa iba v tom páde do ohľadu vziať: keď oznamujúci veriteľ pod záverečnou skrz súd najviac na 15 dní vytknutou dobou pre túže požiadavku, a jestli taková ešte nevypršala pre ustálenie jej skutočnosti a pravdivosti žalobu pozdvihne a behom 8 dní od vypršanej záverečnej doby počítovaných to pozdvihnutie žaloby preukáže, alebo vykáže, že je pravota v behu, alebo že mu je požiadavka právoplatne prisúdená.

Keď strany niektorého pozostalostného predmetu imania na základe vlastného práva, alebo iného činného práva nárok pozdvihnú, takéto oznámenie nároku neprekáža vydanie ostatného pozostalostného imania. V páde žeby sa takémuto nároku protirečilo, majú sa vyšné ustanovenia zodpovedne upotrebiť.

§. 110.

V tom páde, keď sa taký dedič alebo odkazník hlási, ktorý svoj nárok dátami v §. 57. označenými ospravedlní, povinný je súd na žiadosť prihlásiaceho sa pozostalosť, prípadne toľkú jej čiastku, koľká oznámenému dedičnému nároku zodpovedá, alebo ku zaokrytiu odkazu potrebnú čiastku zatiaľ zpät podržať, zakiaľ koľvek príslušný cudzozemský súd ohľadom oznámeného dedičného nároku právoplatne nerozhodne.

Keď sa nárok prihlásivšieho sa právoplatne prisúdi: má sa pozostalosť, poťažne jej späť zadržaná čiastka na vyrovnanie tohto nároku upotrebiť, po vyrovnaní tohto nároku zbudnutá čiastka ale, a jestli sa nárok neprisúdi, teda celá pozostalosť, poťažne jej späť zadržaná čiastka má sa vydať príslušnej cudzozemskej vrchnosti.

§. 111.

Keď dedič cudzozemského pozostaviteľa u nás v krajine sa nachádzajúci žiada, aby strany movitej pozostalosti uhorský súd zakončil dedičný postup: tak dľa §. 7. príslušný okresný súd vypustí ohlas, v ktorom vyzve v cudzozemsku náhodne nachádzajúcich sa náročníkov, aby nároky svoje na dedičnom práve spočívajúce pod tromi mesiacami oznámili, lebo ináč zadrží pojednávanie s prositeľmi. Ohľadom uverejnenia ohlasu, doposlania a počítovania lehoty majú byť upotrebné sem sa vzťahujúce ustanovenia §. 108.

Jestliže sa pod ohlasnou lehotou cudzozemský náročiteľ neprihlási alebo jestli prihlásivší sa neučiní námietku proti zdejšiemu súdu: tak vydanie pozostalosti nemá miesta a strany dedičného postupu majú sa upotrebiť pravidlá prítomného zákona.

§. 112.

Movitá pozostalosť má sa vydať v prírode.

Namiesto movitého pre porušiteľnosť alebo v prípade požiadania patričnej cudzozemskej vrchnosti dražbou speňaženého pozostalostného imania tvorí predmet vydania utržená kúpna cena.

Keď v prípade §. 110. len na jednu čiastku movitej pozostalosti oznámia dedičný nárok: tak sa čiastočné vydanie pozostalosti, nakoľko sa odchodné dohodnutie nestane, tým spôsobom deje, že sa v prírode rozdeliteľné movitosti v prírode podelia, v prírode nerozdeliteľné ale odpredajú sa dražbou a podelí sa utržená kúpna cena.

Pred vydaním pozostalostného imania majú sa útraty behom zdejšieho postupu povstalé vynahradiť, patrične z utrženej kúpnej ceny odtiahnuť.

§. 113.

Pravidlá v §. 108-112. obsažené upotrebia sa iba natoľko, nakoľko jestvujúca medzinárodná smluva iné poriadky neobsahuje, alebo z jej poriadkov iné nenasleduje.

H l a v a d v a n á s t a .

Postup v páde nejestvovania dediča.

§. 114.

Jestliže daktorý pozostaviteľ bez zanechania dediča odomrel, alebo keď o jestvovaní dediča nik nemá vedomosti, musí sa o tomto správa právnych záležitostí kr. pokladnice po nadídení smrtného zápisu bezodkladu upovedomiť.

Súd vymenuje v takomto prípade pozostalostného kurátora a postará sa o zabezpečenie a spravovanie pozostalosti vedľa zodpovedného zachovania pravidiel prítomného zákona.

§. 115.

V prípade §. 114. musia sa tí, ktorí by na pozostalostné imanie dedičné nároky mali, cestou ohlasu vyzvať, aby sa u súdu behom jednoročnej lehoty hlásili, alebo nároky svoje oznámili.

Strany uverejnenia ohlasu, sdelenia a počítovania ohlasnej lehoty majú sa zodpovedne upotrebiť pravidlá §. 54.

§. 116.

Jestliže sa pod tou jednoročnou lehotou k pozostalosti náročiteľ prihlási, má sa pojednávanie pozostalosti vedľa pravidiel §. 50-71. zadržat' a k tomuto má sa správa právnych záležitostí kr. pokladnice pozvať.

Akže pod tou jednoročnou lehotou nik nárok neohlási: musí sa pozostalost' štátnej pokladnici odovzdať.

Nároky behom ohlasnej lehoty neoznámené možno v platnosť uviesť oproti štátnej pokladnici medzi lehotou riadneho prežitia.

H l a v a t r i n á s t a .

Poplatky a útraty.

§. 117.

V dedičných záležitostiach, jestli cena pozostalosti 200 korún nepresahuje, môže verejný notár iba kolkové a poštové výdavky požadovať.

Pri pozostalostiach cenu 200 korún presahujúcich náleží kráľovskému verejnému notárovi nasledujúci paušálny poplatok:

I. Keď sa pojednávanie vo vlastnom sídle verejného notára alebo sídle jedného lebo viac ku jeho priestoru patriacich okresných súdov vydržiava:

a.) od 200 korún po 400 korún siahajúcej popisnej ceny **6 korún;**

b.) od 400 korún po 1.000 korún siahajúcej popisnej ceny **10 korún;**

c.) od 1.000 korún po 2.000 korún siahajúcej popisnej ceny **16 korún;**

d.) od 2.000 korún po 4.000 korún siahajúcej popisnej ceny **24 korún;**

e.) od 4.000 korún po 10.000 korún siahajúcej popisnej ceny **32 korún;**

f.) od 10.000 korún po 20.000 korún siahajúcej popisnej ceny **40 korún;**

g.) od 20.000 korún po 30.000 korún siahajúcej popisnej ceny **60 korún;**

h.) od 30.000 korún po 40.000 korún siahajúcej popisnej ceny **80 korún.**

II. Keď sa pojednávanie neodbavuje v sídle verejného notára alebo ku jeho priestoru patriacich okresných súdov:

a.) od 200 korún po 400 korún siahajúcej popisnej ceny **8 korún;**

b.) od 400 korún po 1.000 korún siahajúcej popisnej ceny **14 korún;**

- c.)** od 1.000 korún po 2.000 korún siahacej popisnej ceny **24 korún;**
- d.)** od 2.000 korún po 4.000 korún siahajúcej popisnej ceny **32 korún;**
- e.)** od 4.000 korún po 10.000 korún siahajúcej popisnej ceny **40 korún;**
- f.)** od 10.000 korún po 20.000 korún siahajúcej popisnej ceny **60 korún;**
- g.)** od 20.000 korún po 30.000 korún siahajúcej popisnej ceny **80 korún;**
- h.)** od 30.000 korún po 40.000 korún siahajúcej popisnej ceny **100 korún.**

Pri pozostalostiach 40.000 korún ceny presahujúcich má sa v oboch pádoch od každých ďalších 2.000 korún alebo od toho menej, ale aspoň od 400 korunovej ceny po cenu 640.000 korún náležitosť 3 korún, vyše 640.000 korún ale náležitosť 1 koruny ustáliť, však ale tak, že obnos náležitosti nemôže byť viac od 2.000 korún.

Základ vypočítania je: popisná cena pozostalostného imania, v prípade §. 61. popisná cena nemovitého pozostalostného imania bez odpočítania tiarch.

Okrem paušálu náležitosti má sa verejnému notárovi iba výdavok na kolky a poštový poplatok vynaložený a v prípadoch úradného zaopatrenia matrikulárnych výťahov a predstavenských svedectví obnos za ne platených náležitostí a za novinárske uverejnenie ohlasu skrz verejného notára preddavkom poskytnutá oznamná náležitosť ustáliť.

Keď by prevedenie dedičného postupu vyžadovalo popis a pojednávanie alebo len pojednávanie jednej lebo viac predchádzajúcich pozostalostí, má sa náležitosť pre verejného notára dľa vyšných pravidiel od každej skrz neho pojednávanej pozostalosti osobitne ustáliť.

§. 118.

Kráľovský verejný notár povinný je za tú v §. 117. určenú paušálnu náležitosť previesť popis pozostalosti, opravenie popisu alebo doplnenie, skrz pozostalostný súd nariadený novší popis, pojednávanie pozostalosti a s týmto úzkospojené výkony, sem rozumejúc obzvlášte behom postupu potrebné predvolania, požiadania a zprávdávania, konečne zaopatrenia pozemnoknižných ako i tých matrikulárnych výťahov, ktoré sa pomimo skrz zainteresovaných dedičov na preukázanie vlastných rodinných spojitostí predložených takýchto výťahov cieľom náležitého objasnenia dedičnej otázky úradne zaopatriť majú. Za túto samú paušálnu náležitosť povinný je kr. verejný notár v §. 9. z.

č. XXXIV. z r. 1881. zmienené pozostalostné výkazy a aj prílohy týchto vyhotoviť a prílohy výkazu uhodnoverniť.

Táto paušálna náležitosť patrí kr. verejnému notárovi aj vtedy, keď popis iný previedol.

§. 119.

Pod osobitnú v LI. z. č. z r. 1880. ustálenú náležitosť spadá ten osobitný popis pozostalosti, ktorý sa v prípade §. 36. alebo z inej príčiny učinil, keď je verejný notár s pojednávaním pozostalosti nie poverený.

V tomto prípade má sa náležitosť dľa §. 26. z. č. LI. z r. 1880. ustáliť, ničmenej táto ustálená náležitosť nemôže byť vyššia, ako čoby kr. verejnému notárovi v smysle §. 117. vtedy bolo náležalo, keďby ho aj s pojednávaním pozostalosti boli poverili.

Za pokračovanie okolo horevzatia v §. 60., 67. a 70. osobitných zápisníc patrí pojednávanie sprevádzajúcemu verejnému notárovi v prípade punktov *a.)* a *b.) I. a II.* oddelenia §. 117. 2 korunný doplatok náležitostný,

v prípade punktu	<i>c.)</i>	4	»	»	»
»	»	»	<i>d.)</i>	6	»
»	»	»	<i>e.)</i>	8	»

v každom inom prípade 10 korunný doplatok náležitostný.

§. 120.

Kráľovskému verejnému notárovi ani vtedy nepatrí vyššia náležitosť nežli je v §. 117. určená paušálna náležitosť, keď nastúpi potreba opätovného pojednávania alebo doplňujúceho pojednávania. Jestliže pokračujúce alebo doplňujúce pojednávanie iný verejný notár vybaví, vtedy súd rozdelí paušálnu náležitosť pomerne vedľa okolností medzi postupujúcich verejných notárov a postupujúcemu notárovi snád' vyplatený zvyšok náležitosti môže späť požadovať ten, kto platenie učinil.

Keď sa také pojednávanie, ktoré verejný notár na také miesto vytkol, ktoré krem jeho sídla a krem sídla do jeho priestoru prislúchajúcich okresných súdov leží, pre vystatie jednej lebo viacej zainteresovaných stránok alebo ich zástupcu držať nemohlo, povinná je náležite predvolaná zmeškajúca stránka alebo stránky verejnému notárovi z toho povstalé trovy a jestliže z tej príležitosti viacej pozostalostných pojednávani vytkol, pomernú čiastku tých trov, vyjmúc prípadov nezavineného

omeškania znášať. Obnos týchto ustáli súd so zreteľom na okolnosti; avšak takto ustálené trovy nemôžu presahovať v punktoch *a.) – h.) II. oddelenia §. 117.* určené zodpovedné položky.

§. 121.

Verejný notár povinný je svoje náležitosti a trovy na každý pád v osnove pojednávajúcej zápisnici vypočítať, a keď stránky obnos záležitosti a trov celkom alebo čiastočne pri príležitosti pojednávania zaplatia, zaplatenie toto s vyložením plateného obnosu bez kolku v zápisnici uviesť, prípadne poznačiť, že je náležitosť nie vyplatená. Pozostalostný súd ustáli obnos náležitosti trov, či ich zainteresovaní vyplatili, či ale nie, v odovzdávajúcom alebo na pravotnú cestu upravujúcom výroku a verejný notár povinný je ten obnos, ktorý stránky vyše ustáleného obnosu snáď zaplatili, stránkam prinavrátiť.

Obnos náležitosti a trov povinní sú dedičia, na povinnovaté čiastky oprávnení a taký odkazník, ktorému je ku pozostalosti prináležajúca nemovitosť odkázaná, voči verejnému notárovi solidárne, medzi sebou ale v pomere ich súčasnenia znášať. Pomer účasti ustáli súd so zreteľom na okolnosti v odovzdávajúcom výroku. V prípade upravenia na cestu pravotnú povinný je v majetku nachádzajúci sa dedič obnos náležitosti a trov platiť, pozostanúc mu prípadné právo späť požadovania oproti súdobne uznaným dedičom.

Nakoľko vyplatenie obnosu náležitosti a trov zo zápisnice alebo zo zprávy verejného notára nevysvitá, naloží súd zainteresovaným stránkam, aby obnos náležitosti a trov kr. verejnému notárovi za 15 dní pod ťarchou exekúcie zaplatili. V záležitosti tejto rozhoduje súd riadne v odovzdávajúcom alebo na cestu pravotnú upravujúcom výroku. Ustálený obnos vymáha sa spôsobom verejnej dane: z movitosti platiť povinného. Týmto cieľom požiadajú pozostalostný súd na žiadosť verejného notára patričnú vrchnosť. Keď sa vymoženie touto cestou nepodarí: nariadi pozostalostný súd na žiadosť verejného notára uspokojovaciu exekúciu na nemovitosti platiť zaviazaného.

V páde pozostalostného zátvoru povinný je kurátor zátvoru obnos náležitosti a trov z dôchodku pozostalostného imania zaplatiť. V páde, žeby sa tejto povinnovatosť nezodpovedalo, tak súd porobí potrebné poriadky na základe zprávy verejného notára.

§. 122.

Náležitosť za popis skrz obecného notára prevedený ustáli minister vnútorných záležitostí cestou nariadenia.

§. 123.

Behom dedičného postupu znáša si každá zainteresovaná stránka svoje trovy.

V páde postavenia pozostalosti pod zátvor majú sa trovy a náležitosti kurátora zátvoru, v smysle §. 90. pre vymoženie pozostalostných požiadavok ustanoveného kurátora záležitosti a v páde §. 114. vymenovaného kurátora pozostalosti z pozostalostného imania, poťažne skrz uznaných dedičov v pomere ich podielov platiť.

V prípade §. 80. znáša náležitosti a trovy kurátora ešte nenarodených poddedičov, ako aj trovy a náležitosti kurátora vecí ten, na čiu prosbu zaviedol sa postup skrz vymazanie pozemnoknižného zaznačenia a zrušenie zabezpečenia.

Tieto náležitosti a trovy, taktiež osobitné trovy popisu, a síce tieto posledné aj vtedy, keď pozostalostné pojednávanie miesta nemá, ustáli pozostalostný súd.

Skrz pozostalostný súd v záležitosti znášania ustálených trov a náležitostí vynesené právoplatné rozhodnutia tvorí na exekúciu súcu verejnú listinu, na ktorej základe nariaďuje pozostalostný súd na prosbu oprávneného uspojovaciú exekúciu.

H l a v a š t r n á s t a .

O právnej náprave.

§. 124.

Proti výrokom skrz prvý súd behom dedičného postupu vneseným má riadne miesta rekurs.

V tých prípadoch, v ktorých riadny dedičný postup z úradu, alebo na žiadosť daktorej zainteresovanej stránky bol zavedený, má miesta osobitné odvolanie sa iba oproti nasledujúcim výrokom zpomedzi tých, čo odovzdávajúci a na pravotnú cestu upravujúci výrok predchádzajú:

- 1) oproti takému výroku, s ktorým sa súd sám seba za nepríslušný vyriekol;
- 2) oproti takému výroku, s ktorým súd odstránil prosbu odkazníka alebo veriteľa pozostaviteľovho o popis pozostalosti prednesenú;
- 3) oproti takému výroku, s ktorým súd zastavil postup, alebo ho pristavil, alebo prosbu o pokračovanie pristaveného postupu prednesenú odstránil;
- 4) oproti tým výrokom čo sa vynesú v záležitosti zabezpečenia a spravovania pozostalostného imania, ďalej odpredaju takového cestou dražby, nie ináč i v prípade odcudzenia pozostalostnej nemovitosti v záležitosti privolenia pozostalostného súdu (§. 94.);
- 5) oproti tým výrokom, ktoré sa vynesú v záležitosti kurátora zátvoru, kurátora a kurátora činu.

V objeme rekursu oproti odovzdávajúcemu alebo na pravotnú cestu upravujúcemu výroku zadaného možno žiadať napravenie všetkých takých krívd, ktoré výroku rekursom napadnutému alebo dedičnému svedectvu predchádzali, a dľa vyšných osobitným rekursom napadnuté byť nemôžu, sem nerozumejúc tie výroky vedľa §. 20., 22. a 48. vynesené, oproti ktorým je použitie rekursu vytvorené.

Oproti druhostupňovým výrokom má miesta ďalší rekurs jedine v prípadoch §. 72., 76., 77., 78., 79., 81., 82., 84., 85., 91., 92., 93., 94., 95., 101., 104., 105., 106. ale i v týchto iba vtedy, keď druhý súd premení výrok prvého súdu a v prípade §. 79. aj vtedy, keď druhostupňový súd výrokom svojím potvrdí taký výrok prvostupňového súdu, ktorým sa vymazanie pozemnoknižného zaznačenia poddedičného alebo odkazníckeho práva alebo zrušenia zabezpečenia nariadilo.

Rekurs v prípadoch horuvedených §§. tak oproti výroku prvého ako aj druhého súdu zadaný pôsobí odročujúcky na ďalšie postupovanie. Avšak taký rekurs, ktorý sa zadá oproti výroku zátvor na pozostalostné imanie alebo zabezpečujúce poriadky ohľadom pozostalostných movitostí nariaďujúcemu, nemá odročujúci vplyv na uskutočnenie poriadkov zátvoru alebo zabezpečenia, ba sa tieto poriadky ešte pred vypršaním rekursnej lehoty uskutočniť a porobiť majú.

Rekurs zadaný oproti takému výroku, ktorým sa zaplatenie verejnonotárskeho náležitosti a útrat nariaďuje, nemá odročujúci vplyv na vymoženie a na nariadenie a uskutočnenie uspokojujúcej exekúcie.

Nad rekursom rieši v druhom stupni príslušná kráľovská tabula, v treťom stupni ale kráľovská kuria.

Keď sa rekurs zadá proti jednotlivým bodom výroku, ostatné body nadobudnú právoplatnosť po vypršaní rekursnej lehoty.

V ostatnom majú sa strany rekursu upotrebiť poriadky LIX. z. č. z r. 1881.

§. 125.

Behom pozostalostného skrz verejného notára vedeného postupu môžu stránky oproti poriadkom verejného notára skrz premeškanie daktorého povinnovateého činu sťažnosť povzdvihnúť pred pozostalostným súdom, nad čím súd v páde potreby popri vyžiadaní pozostalostných písem bezodkladne porobí poriadky.

V tomto prípade, ako i vtedy, keď by verejný notár kruh svojho pôsobenia prestúpil alebo nepravidelne pokračoval: dá mu pozostalostný súd úpravu ohľadom ďalších poriadkov, ktorú kr. verejný notár nasledovať povinný je.

H l a v a p ä t n á s t a .

Záverechné ustanovenia.

§. 126.

Deň vstúpenia do života prítomného zákona určí minister pravosúdia a spolu splnomocňuje sa, aby poriadky okolo vstúpenia jeho do života a priechodu v porozumení s ministrom vnútorných záležitostí ustanovil.

Minister pravosúdia splnomocňuje sa i na to, aby prítomný zákon aj na Rjeku a jej priestor popri preinačeniach tamojším pomerom zodpovedajúcich v platnosť uviesť mohol.

§. 127.

Minister pravosúdia a minister náboženstva a osvety splnomocňujú sa, aby popri nenarušiteľnom zachovaní tých skutočných právnych pravidiel, ktoré sú v platnosti strany súčasťnenia sa v pozostalosti bez poručenstva zomretých nižších katolíckych kňazov, cestou nariadenia ustanoviť mohli ten postup, ktorý by sa sledovať mal pri rozdelení takýchto pozostalostí.

§. 128.

So vstúpením do života prítomného zákona ztratia platnosť všetky jemu protiviacie sa zákony.

Obzvlášť ale zbavia sa platnosti:

- 1) odseky 559-593. a prvý punkt §. 594. z. č. LIV. z r. 1868.,
- 2) odseky 123., 125-128. z. č. XXXV. z r. 1874.,
- 3) odseky 219-230., 233-247., 249. a 251-257. z. č. XX. z r. 1877.,
- 4) odsek 92. z. č. LIX. z r. 1881.,
- 5) odseky 30-33. z. č. VII. z r. 1886.

Ustanovenie odseku 30. z. č. XX. z r. 1877. doplňuje sa tým, že kurátorstvo má miesta i pre zastúpenie narodiť sa majúceho poručenstvenného pododkazníka.

Ustanovenia druhého a piateho odstavca §. 31. toho samého zákona tak sa preinačujú, že ustanovenie kurátorstva a vymenovanie kurátora pre dieťa pod pásom a narodiť sa majúcih poručenstvenných poddedičov a pododkazníkov spadá do kruhu pôsobnosti sirotskej vrchnosti.

Punkt 1. a 5. §. 250. z. č. XX. z r. 1877. ostane v platnosti s tým preinačením, že sirotská vrchnosť v tomto ohľade vyslyší zainteresovaných dl'a okolnosti cestou obecneho predstavenstva alebo okresného slúžneho alebo predvolá zainteresovaných pred seba. Ostatné poriadky tohože §. 250. pozbavujú sa svojej platnosti.

Odsek 231. z. č. XX. z r. 1877. ostane v platnosti s tým preinačením, že sirotská vrchnosť v tom prípade, keď za potrebné vidí opravnenie smrtného zápisu alebo popis v inej obci nachádzajúceho sa pozostalostného imania, strany tohto obráti sa ku pozostalostnému súdu. Odseky 232. a 248. z. č. XX. z r. 1877. ostatnú v platnosti.

Odsek 272. z. č. XX. z r. 1877. zmeňuje sa tak, že sirotská vrchnosť poriadky na cenné papiere a súkromné úpisy do pozostalostného popisu zahrnuté alebo do vlastníosti maloletých spôsobom dedenia príšlé sa poťahujúce a v uvedenom odseku označené len po zakončení dedičného postupu porobí.

Ohľadom vybavenia príslušných protiv v dedičných záležitostiach zostanú aj naďalej v platnosti poriadky §. 7. z. č. LIX. z r. 1881., ohľadom vyslania súdu ale §. 57. z. č. LIV. z r. 1868.

§. 129.

Na vdovské právo poťahujúce sa poriadky §. 81. a piateho odstavca §. 92. a druhého i tretieho odstavca §. 102. prítomného zákona nemajú sa upotrebiť v tých častiach krajiny, v ktorých sa rakúsky občiansky zákonník v platnosti nachádza.

V týchto častiach krajiny náleží vdove – nakoľko je jej právo dedenia nie škriepne – jedna štvrtá čiastka z čistého dôchodku pozostalosti, a jestli viac nežli tri deti ostaly, jedna detná čiastka z tohože čistého dôchodku, ktorá sa jej behom pozostalostného postupu vydat' má.

§. 130.

Prevedením prítomného zákona poverujú sa minister pravosúdia a minister vnútorných záležitostí, taktiež minister náboženstva a osvety a minister peňažníctva.